

Arxiu històric FUNDACIÓ JAUME BOFILL

Descripció demogràfico-social del polígon de Font Magués

Joan Costa
Raimon Bonal

DESEMBRE 1980

FUNDACIÓ
Fundació
JAUME
Jaume
BOFILL
Bofill

INDEX

- Introducció
- 1.Els habitants de Ciutat Meridiana
- 2.Els habitants per vivenda. Densitat de la població
- 3.Els habitants de Ciutat Meridiana, per sexe
- 4.Els habitants de Ciutat Meridiana, segons l'edat
- 5.Els habitants de Ciutat Meridiana, segons l'estat civil
- 6.Els habitants de Ciutat Meridiana, segons el lloc on han nascut
- 7.Quant temps fa que aquesta immigració resideix a Catalunya
- 8.El temps de la residència de la població a Ciutat Meridiana
- 9.D'on provenia la població de Ciutat Meridiana immediatament abans de l'assentament al barri
- 10.La població de Ciutat Meridiana, segons els nivells d'estudis assolits
- 11.L'estratificació professional a Ciutat Meridiana
 - 1.La relació actius-inactius
 - 2.La població activa de Ciutat Meridiana
 - 3.La població inactiva de Ciutat Meridiana
- 12.On es desplaça el veïnat per raó del treball o dels estudis?
- 13.Els habitants de Ciutat Meridiana i la seva cobertura sanitària
- 14.Els habitants de Ciutat Meridiana i la seva relació amb la llengua catalana
- 15.Definició de les característiques més significatives de cadascun dels sectors de Ciutat Meridiana. A manera de síntesi
- 16.Perfil o imatge global de l'habitant del barri de Ciutat Meridiana. A manera de conclusió

- 17.Els equipaments a Ciutat Meridiana
 - 17.1 L'equipament sanitari
 - 17.1.1 El mòdul
 - 17.1.2 Centre d'higiene i Salut mental
 - 17.2 L'equipament assistencial
 - 17.2.1 Les guarderies
 - 17.2.2 Els ancians, jubilats i pensionistes
- 18.Equipaments culturals, cívics i esportius
 - 18.1 Culturals
 - 18.1.1 Biblioteca Popular Torre Baró
 - 18.1.2 Escola d'adults
 - 18.2 Cívics
 - 18.2.1 L'Associació de Veïns de Ciutat Meridiana
 - 18.2.2 Grup d'Espai Ciutat Meridiana
 - 18.2.3 Centre de Joves Ciutat Meridiana
 - 18.2.4 Associació de Dones de Ciutat Meridiana
 - 18.3 Esportives o recreatives
 - 18.3.1 Club Petanca Ciutat Meridiana
 - 18.3.2 Club Deportiu Meridiana. Torre Baró.
 - 18.4 Els estàndards mínims dels equipaments culturals, cívics-socials, esportius i recreatius
- 19.Equipaments d'ensenyament
 - 19.1 L'ensenyament preescolar
 - 19.2 L'Ensenyament General Bàsic
 - 19.2.1 L'equipament instrumental de les escoles
 - 19.2.2 La mobilitat del professorat
 - 19.2.3 Treball d'equip dels mestres
 - 19.2.4 Aules de recuperació
 - 19.2.5 Associacions de Pares
 - 19.3 El BUP i la FP
- 20.Ciutat Meridiana és un barri aglutinador de Torre Baró i Vallbona?
- 21.Estructura física del barri; localització dels equipaments; disponibilitat de sòl
- Conclusions

Descripció demogràfico-social del Polígon de Font Mugués,
altrament conegut com Ciutat Meridiana

Introducció

Aquesta és una recerca essencialment operativa: es tracta de donar un instrument d'acció i reivindicació a les entitats que treballen civí-
cament en el sector; és a dir, als ~~veïns~~^{veïns} ~~xxxxxxx~~ que han ocupat els habita-
cles oferts a la vall que corona la Torre del Baró i que ocupa global-
ment unes 43 hectàrees.

No fa pas tant que aquells terrenys desnivellats i amb una topogra-
fia extraordinàriament accidentada, eren un bon racó per a anar a fer-hi
berenades i sortides fora del brugit de la gran ciutat; però des que
el ple de la Diputació del dia 14 d'octubre del 1963 va aprovar el Pla
Parcial de la Font Mugués, els espais d'esbarjo han quedat definitivament
desplaçats.

Urbanizaciones Torre Baró, S. A., nascuda el 1957 per iniciativa
del financer Banús i amb un Consell d'Administració presidit per Joan
Antoni Samaranch i exercint les funcions de Secretari Lluís Sentís (que
ho era també de la Diputació) i tenint com a consellers a Marià Ganduxer
(que era regidor de la Diputació i el 1972 esdevindria president d'aquest
Consell d'Administració) i a Ginés Vivancos, periodista; s'encarregava
de convertir aquella vall en un formidable nucli habitat. Ni cal dir
com la troca marital entre administració i immobiliària, dona una olor
malsana i contaminant d'operació especulativa de gran envergadura.

A despit d'aquests foscos orígens de les construccions, s'escrigui
la història d'una manera o altra, a l'entrada de llevant de Barcelona
es pot contemplar el majestuós i antiestètic espectacle del que avui
entemem pel Polígon de Font Mugués i que popularment se'n diu Ciutat
Meridiana.

...

...

Per a portar a terme aquesta breu anàlisi, s'ha fet l'ingent esforç
de passar domicili per domicili a cadascun dels habitatges de Ciutat
Meridiana per a recollir la informació familiar que consta a la fulla
que fem constar a l'apèndix I. Fonamentalment, el voluntariat dels
mateixos veïns i completat amb l'ajuda de les instàncies municipals
del districte a través o per medi de parats, s'ha lograt recollir aquesta
exhaustiva informació que, elaborada manualment i de manera artesana,
presentem ~~xxxxxxxxxx~~ com una ràpida i primera aproximació a ~~xxxxxxxxxxxx~~
la realitat de les persones que viuen en aquest sector que, encara que
no ho sembli, ~~en~~ pertany a la ciutat de Barcelona.

Per altra banda, hem també elaborat la informació bàsica, recollida
així mateix pels mateixos veïns i elaborada posteriorment en les
mateixes condicions, sobre els equipaments escolars, cívics, culturals
i esportius del barri. La unió i correlació d'ambdues informacions,
demografia i equipaments, permetrà certament arribar a unes induccions
que donaran peu a definir uns dèficits, uns estàndards i unes possibles
carències que, precisament, poden donar llum sobre pistes d'actuació
futures de cara al millorament de la qualitat de vida del sector estu-
diat.

Donat l'intent d'operativitat d'aquesta petita recerca, ens abs-
tindrem de tot comentari inútil i ens atindrem només i únicament als
continguts de l'elaboració d'una informació que, malgrat que només sigui
com a primera aproximació en aquest breu informe, ens sembla extraordi-
nàriament ric de matisos i tonalitats.

Si aquest informe arriba a orientar efectivament un interès explí-
cit i concret per Ciutat Meridiana per part dels responsables de l'ad-
ministració, donaríem per bem empleades les hores i esforços que ens
ha costat l'arribar a definir els encontorns demogràfic-socials d'aquest
barri.

1. Els habitants de Ciutat Meridiana

Segons el Padró Municipal del 1974 (31 de desembre), Ciutat Meridiana tenia 11.175 habitants (1).

Per la nostra banda, hem treballat sobre un col·lectiu de 8.420 persones; però és que no s'ha pogut tenir tota la informació desitjada: a 915 habitatges no ha estat possible trobar les persones i s'ha trobat no gens menys que 611 pisos que no són habitats i 22 que són emprats per a usos altres que la residència (Consultoris mèdics, botigues o la Acadèmia Ciutat Meridiana). Això fa que, per a conèixer exactament el nombre d'habitants de Ciutat Meridiana, se'ns fa necessari practicar certes extrapolacions per a conèixer exactament aquesta dada global.

El quadre següent és una aproximació al que volem dir:

1974.....(Padró Municipal).....	11.175 habitants
1980 Cens realitzat als habitatges.....	8.420 "

pisos no contactats	915
pisos buits	611
pisos d'altres usos	22
pisos habitats	2163
total pisos	3711

1980 Estimació població total.....	11.964 habitants
(no contactats, x habitants/pis)	

D'aquesta primera relació, podem ja dir el següent:

1/L'increment demogràfic 1974-1980 de Ciutat Meridiana ha estat insignificant: 7'06 %; és a dir, a raó de 1'1'17 % anual.

2/Cal notar el gran embalum relatiu de pisos buits i sense habitar. Dóna la impressió d'una extraordinària mobilitat dels veïns, puix que aquest 16'5 % d'habitatges deshabitats evoca precisament la possibilitat d'un constant va-i-ve de famílies. En uns moments de crisi com l'actual el sosteniment d'un pis a Ciutat Meridiana és difícil. Ni cal insistir com això es presta a l'existència d'un mercat negre de compra, venda i traspassos que es fa molt difícil, per a no dir impossible, de controlar. Hi ha encara la hipòtesi, a verificar posteriorment, de que Ciutat Meridiana sigui només i únicament un barri-plataforma d'un assentament provisional i primer per a moltes persones; això ho diem veient aquest 17'5 % de persones que han fet el seu primer assentament a Ciutat Meridiana (dada que quedarà possiblement evidenciada després).

3/Veient aquestes primeres dades globals, cal posar l'accent en el fet que hem treballat amb ~~unes dades que sobreixen efectivament~~ el 70'4 % de tota la població del barri; ens sembla veritablement una mostra prou significativa per a poder fer generalitzacions vàlides per a tot el sector estudiat.

Aquesta primera aproximació, ens dóna una idea global dels habitants que viuen a Ciutat Meridiana,

A partir d'aquest moment, a part l'anàlisi global de Ciutat Meridiana, farem al·lusió constant a una informació desagregada en funció dels vuit sectors que fem constar esquemàticament a la plana següent. En la mesura de les nostres possibilitats, aquesta sectorització de la informació, permet matisar extraordinàriament les característiques demogràfiques de la població en funció de la localització concreta de la residència actual dels veïns del barri.

(1) El Padró Municipal del 1974 fou treballat per nosaltres per a elaborar les dades de Sòl urbà i classes socials: materials per a una política municipal, Ed. Blume, Barcelona, 1978.

2. Els habitants per vivenda. Densitat de la població.

La densitat per habitacle actualment al nostre barri es situa a un índex elevadíssim: 3'9 habitants/pis. Les diferències per sectors es presenten de la manera següent:

<u>sectors</u>	<u>habitants/habitacle</u>
1	4
2	3'9
3	3'9
4	3'9
5	3'9
6	3'6
7	3'8
8	3'9
Ciutat Meridiana	3'9
Barcelona 1974	3'25

Cal tenir compte que la densitat familiar, doncs, es situa en cadascun dels sectors de Ciutat Meridiana molt per damunt de la mitja de Barcelona; només cal tenir present que a la ciutat l'índex més elevat es situava el 1974 a 4'55 habitants/família. Estem, doncs, en un indret de la ciutat de Barcelona on es dona una relativa elevació de l'índex de densitat familiar.

Normalment, a un alt índex d'habitants per habitacle, es correspon un relatiu elevat índex d'immigració forània i un elevat índex de població juvenil; extrems que seran verificats a continuació.

3. Els habitants de Ciutat Meridiana, per sexe.

La distribució de la proporció dels homes sobre les dones, ens dona tanmateix una relació ben diferenciada:

<u>sectors</u>	<u>% homes</u>
1	50'9
2	51'3
3	50'1
4	51'-
5	51'1
6	51'9
7	51'9
8	52'6
Ciutat Meridiana	51'3
Barcelona 1974	46'2

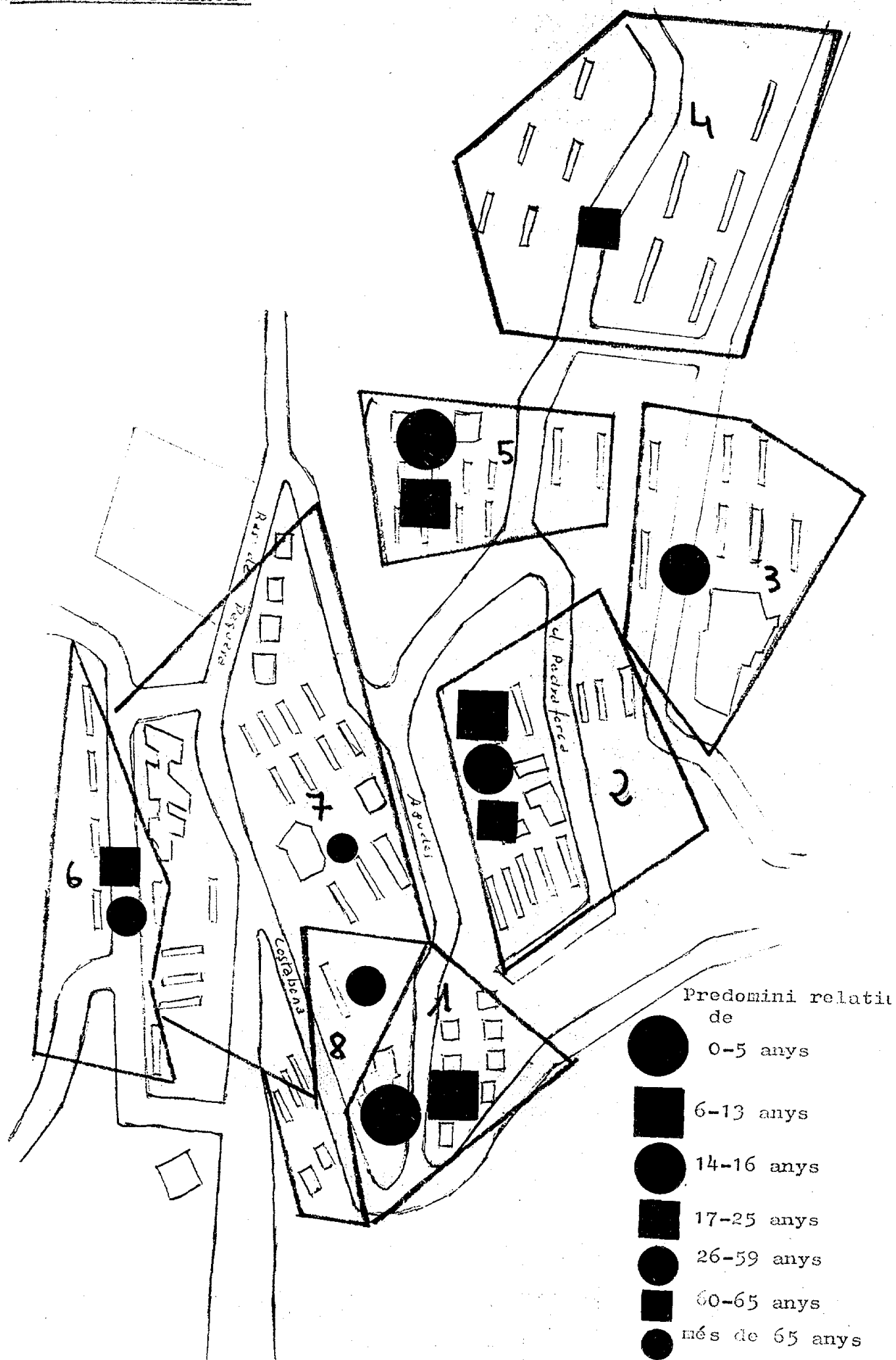
Ens trobem, doncs, en un sector urbà on s'experimenta un fenomen totalment diferent que a la ciutat: mentre aquí predominen ~~sempre~~ les dones, al nostre barri hi abunden relativament els homes. Els barris de Barcelona que tenen un índex més elevat d'homes, arriben al 58'3 %.

A un sector de la ciutat on hi hagi més homes que dones, cal esperar que hi predominin les edats joves, almenys fins els 34 o els 40 anys; aquesta és una altra realitat que caldrà ésser analitzada i verificada posteriorment.

4. Els habitants de Ciutat Meridiana, segons l'edat.

La distribució per edats, es presenta de la manera següent:

<u>Edats</u>	<u>%</u>
0-5	12'1
6-13	19'8
14-16	6'2
17-25	12'5
26-59	43'8
60-65	2'3
+65	3'2
	100

Aquesta piràmide d'edats és extraprdinàriament diferenciada de la de Barcelona-ciutat. Per a veure-ho, només cal comparar les proporcions dels extrems de la piràmide, és a dir, les edats joves i les edats velles; heus aquí la comparació de referència:

interval·s d'edats	Ciutat Meridiana	Barcelona 1974
EDATS JOVES (-15 anys)	32'3 %	22'9 %
edats velles (+60 anys)	5'5	16'-

Sé'ns confirma plenament la doble intúïció ja manifestada que dóna explicació plena a l'extraordinària densitat familiar, d'una banda, i a l'índex relatiu elevat d'homes a Ciutat Meridiana, per l'altra.

Al polígon de Font Magués, s'inverteix radicalment la piràmide de les edats: hi ha una minsa població anciana i una abundant població juvenil en edat escolar.

Per sectors, la distribució global comparada es presenta així:

Edats	Sector 1	2	3	4	5	6	7	8	C.Meridiana
0-5	15'2	12'1	8'4	9'6	14'3	7'9	11'5	11'2	12'1
6-13	21'-	20'8	13'9	18'-	21'6	18'1	18'9	19'4	19'8
14-16	4'1	7'4	8'2	6'5	5'8	6'6	5'9	5'7	6'2
17-25	11'4	13'9	8'1	14'7	11'7	14'3	12'4	8'8	12'5
26-59	44'1	40'8	31'6	44'5	40'2	46'8	44'1	48'7	43'8
60-65	1'9	2'5	0'6	1'9	3'2	2'2	2'6	2'1	2'3
+65	2'2	2'5	1'9	3'4	2'9	3'8	4'3	3'9	3'2
				100					

Aquesta complexa distribució, ens deixa evidents algunes relacions que, comparativament, es destaquen de les altres assenyalant una certa diferència significativa. Són les següents:

- Predomini relatiu notable de la població de menys de 14 anys als sectors 1 i 5 (respectivament, 36'2 % i 35'9 % per damunt del 31'9 % de tot Ciutat Meridiana).
- Predomini relatiu encara de les edats joves als sectors ~~2, 3 i 4~~.
Al sector 2 hi ha un índex relatiu elevat de població a l'interval entre els 6 i els 25 anys (42'1 % per damunt del 38'5 % de tot el barri).
Al sector 3, únicament destaca l'interval entre 14 i 16 anys (8'2 % per damunt del 6'2 % de Ciutat Meridiana).
Al sector 4 s'observa un índex relativament important de les edats entre els 17 i els 24 anys (14'7 % per sobre del 12'5 % de tot el barri).
- Les edats pròpiament laborals, és a dir, entre els 17 i els 59 anys predominan relativament al sector 6 (62'1 % per sobre del 56'3 % global).
- Al sector 8 hi destaquen les edats madures, és a dir, entre els 26 i els 59 anys (48'7 % contrastant amb el 43'8 % de tot el barri).
- Finalment, malgrat la poca rellevància que tenen els avis a Ciutat Meridiana, podem dir que al sector 7 hi despunten les persones que tenen més de 65 anys (4'3 % per sobre del 3'2 % de Ciutat Meridiana).

Petits matisos, i en darrer terme, petites diferències que tenen la qualitat de fer-nos veure la dinàmica morfològica de la demografia de Ciutat Meridiana.

5. Els habitants de Ciutat Meridiana, segons l'estat civil.

La distribució segons l'estat civil, és la següent:

Estat civil	%	C. Meridiana-1974-Horta	
Solters	49'1	51'5	47'3
Casats	47'5	45'5	46'7
Vidus	2'9	2'7	5'5
Altres situacions	0'5	0'3	0'4
	100	100	100

Hem volgut fer la comparació amb els resultats trobats el 1974 a Ciutat Meridiana i a Horta, considerant que aquest darrer presenta unes característiques totalment diferenciades del nostre barri objecte d'aquesta recerca. Nosaltres pensem que el predomini de joves trobat més amunt, fa que la distribució es desequilibri sensiblement a favor de les persones solteres i casades; l'absència de les edats senils fa que els vidus siguin significativament absents de Ciutat Meridiana.

Per sectors, observem ben poques diferències a aquesta distribució general.

Així les persones solteres presenten un índex particularment favorable als sectors 3 i 5 (respectivament, 52'7 % i 51'8 %). I, per altra banda, les persones casades accentuen el seu índex als sectors 3, 8 i 6 (respectivament, 54'3 %, 50'3 % i 49'2 %).

Es tot el que podem comentar al respecte.

6. Els habitants de Ciutat Meridiana, segons el lloc on han nascut.

Aquesta distribució és altament suggestiva. Val la pena de considerar-la desagregadament per a cadascun dels sectors del barri:

Lloc de naixement	1	2	3	4	5	6	7	8	CM
Barcelona-ciutat	47'9	49'6	47'3	46'7	47'1	45'9	51'3	46'4	48'1
Catalunya	0'9	0'4	1'9	2'1	1'2	0'5	1'7	4'1	1'4
Astúries-País Basc-									
Navarra-Aragó	2'4	3'1	2'7	4'5	2'8	4'5	4'5	3'8	3'5
Galícia	3'8	3'1	2'4	2'1	1'5	4'2	1'8	3'1	2'7
Castelles	8'7	7'3	8'2	9'1	8'1	12'8	7'2	12'1	8'7
Extremadura	6'9	3'2	5'5	5'3	7'4	6'3	6'3	4'4	5'9
Andalusia	24'9	29'3	27'7	25'5	27'2	21'6	22'1	20'9	25'1
Múrcia-València	3'2	2'9	4'1	4'8	3'4	1'6	3'5	3'6	3'4
Extranger	1'1	1'1	-	0'1	1'3	2'5	1'5	1'6	1'1
	100								

El quadre precedent, ja ens fa veure unes diferències que, atenent-nos a la naturalesa de la població, marquen unes diferenciacions sectorials del barri que són rellevants. Diem d'entrada que, globalment, Ciutat Meridiana és una àrea urbana que té, aproximadament, la meitat de les persones nascudes, efectivament, fora de Catalunya.

També, cal dir que els sectors on més abundància relativa de persones nascudes a Catalunya hi ha, són els 7 i els 8 (respectivament, 53 % i 50'4 % sobre el 49'5 % global).

La quarta part dels nou vinguts a Ciutat Meridiana nasqueren a Andalusia, el que vol dir que, de lluny, és la nacionalitat espanyola que més immigració ha aportat al barri.

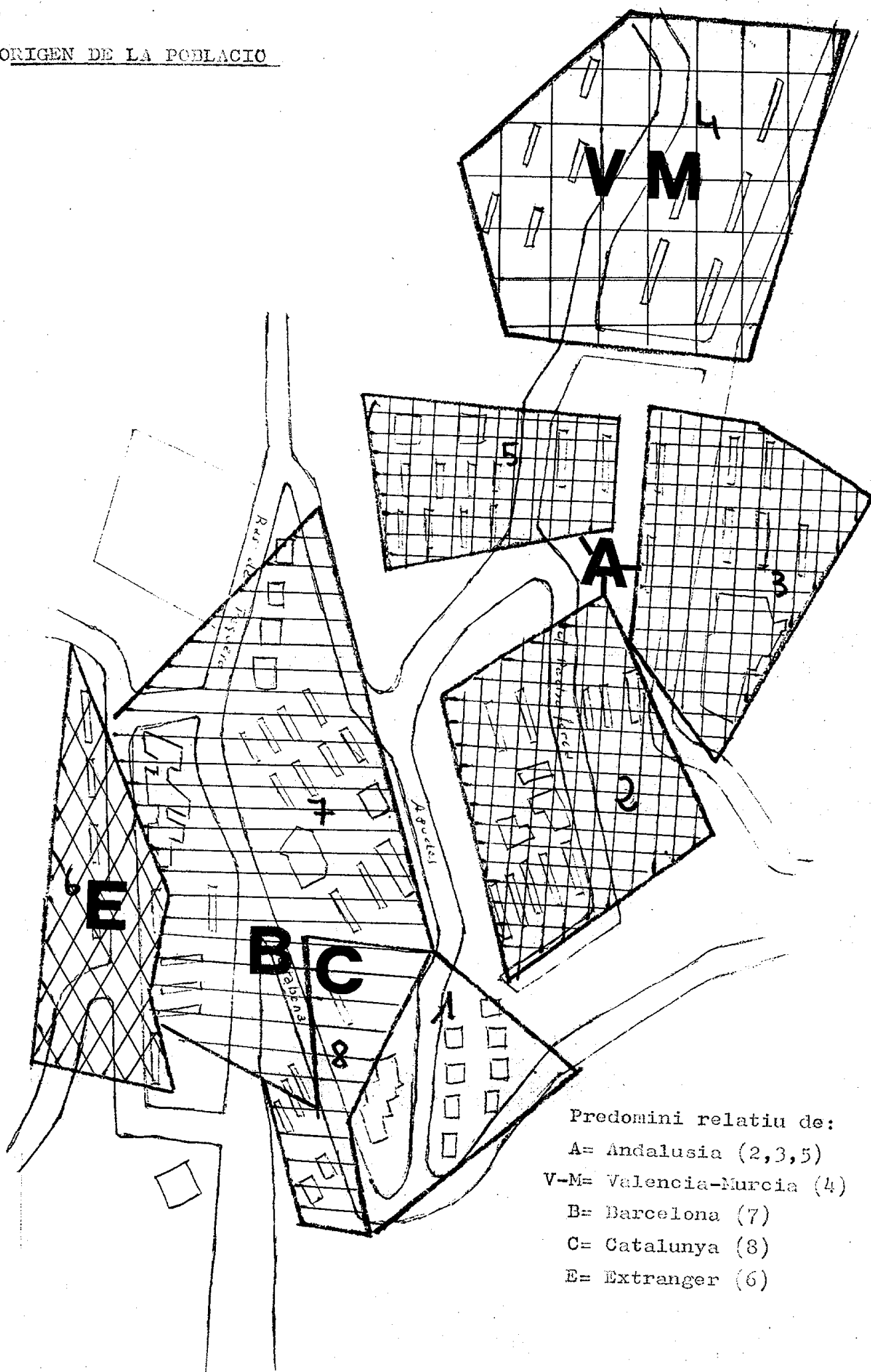
Les diferències per sectors que val la pena consignar són les següents:

a. El sector 7 és el presenta més persones nascudes a Barcelona ciutat (51'3 % per damunt del 48'1 % global).

Quan parlem dels nascuts a Barcelona, no matisem de cap manera sobre els fills de la immigració, que no parlem ni entenen el català; però que, efectivament, han nascut a Barcelona.

b. La població nascuda a la resta de Catalunya es troba significativament al sector 8 (4 %, sobre del 1'4 % global).

ORIGEN DE LA POBLACIO

- c. La població d'ambdues Castelles destaca als sectors 6 i 8 (respectivament, 12'8% i 12 % per damunt del 8'7 % de tot el barri).
- d. La població de la zona sur és significativa als sectors 2, 3 i 5. Als dos primers, és l'andalussa la que destaca (29'3 % i 27'7 % respectivament, per damunt del 25'1 % de Ciutat Meridiana.
- Al sector 5, hi predomina significativament, a més de la regió andalussa, l'extremenya (En conjunt, 34'6 % per sobre del 31 % de tot el barri).
- e. Malgrat la poca relevància de la regió de llevant (Múrcia i ~~Andalusia~~ València) a tot el barri, 3'4 %, el sector 4 mostra una petita ~~relativa~~ index relatiu superior dels oriünds d'aquesta regió: 4'8 %.
- Així mateix, els procedents de l'extranger que pel barri són només 1'1'1 % dels habitants, als sector 6 s'hi dobla aquesta proporció: 2'5 %. Això no vol pas dir que necessàriament es tracti de persones estrangeres, sinó de famílies que han fet un breu estatge migratori a l'extranger i tenen fills que han nascut fora d'Espanya.

L'important embalum d'immigració a Ciutat Meridiana, dona possible explicació a la notable densitat familiar observada més amunt. Se'ns confirma plenament la hipòtesi explicativa llençada ~~anteriorment~~ suara.

Per a veure, definitivament, la importància d'algunes dimensions de la immigració a Ciutat Meridiana, heus aquí algunes dades comparatives que ens donen llum al respecte:

Orígen	Barcelona 1974	Ciutat Meridiana	
		1974	1980
No catalans	37'4 %	59'6 %	50'4 %
Andalusos	15'9	26'1	25'1

Queda evident la importància relativa de la immigració i de la població andalussa a Ciutat Meridiana. La diferència de 9 punts entre 1974 i 1980 pel que respecta a la immigració al polígon de la Font Magués, pot ésser molt bé deguda a l'abundant població jove nascuda ja al barri en aquest espai de sis anys.

7. Quant temps fa que aquesta immigració resideix a Catalunya?

Heus aquí la distribució sectorial d'aquesta variable:

Temps de residència a Catalunya	1	2	3	4	5	6	7	8	CN
+ 40 anys	0'9	5'1	4'1	2'5	3'2	5'4	5'1	5'1	3'6
20-40	24'3	29'1	48'5	36'5	24'7	27'6	29'9	34'5	30'4
10-20	48'5	43'6	31'2	46'5	49'1	55'4	47'8	47'5	46'8
-10 anys	26'2	22'1	16'2	14'5	23'1	11'6	17'1	12'9	19'2
	100								

El quadre precedent ens revela ja que quasi la meitat de la immigració del barri ha vingut a la dècada dels anys 60. Els sectors 6, 5 i 1 són els que més població acullen que ha arribat a Catalunya en aquest període (respectivament, 55'4 %, 49 % i 48'5 %).

~~De la data de l'any 1960 fins ara, Ciutat Meridiana ha aplegat el 66 % de la població~~

Dels arribats a Catalunya des de l'any 1960, és el 66 % de la població de Ciutat Meridiana: això explica també el gran embalum relatiu de persones andalusses al barri, puix que aquella immigració fou, sobretot, oriunda d'Andalusia. Es tracta, doncs, en bona part d'una immigració vinguda a Catalunya a l'època tecnocràtica del franquisme i amb motiu del període d'estabilització econòmica. Els sectors més marcats per aquest fet són 1'1 i el 5 (respectivament, 74'7 % i 72'1 %, sobre del 66 % de tot el barri).

Per altra banda, el sector 8 és el que aplega més població vinguda a el 4

a Catalunya abans del 1960 (respectivament, 37'5 % i 39 % per sobre del 34 % de tot el barri).

Ens sembla que aquestes són les notes més característiques pel que respecta a aquesta variable de la immigració a Ciutat Meridiana.

8. Els temps de residència de la població a Ciutat Meridiana

La distribució sectoritzada d'aquesta variable és la següent:

Temps de residència al barri	1	2	3	4	5	6	7	8	CM
10-15 anys	28'9	31'7	60'8	67'2	38'5	52'6	47'4	44'2	44'7
5-10	55'1	45'8	25'2	16'1	44'8	34'4	38'8	44'7	39'4
-5 anys	16'1	22'4	14'-	16'7	16'7	13'-	13'7	11'1	15'8
	100								

El quadre precedent ens fa veure el següent:

- Els sectors 3, 4 i 6 presenten majoritàriament un assentament al barri molt superior al la resta (respectivament, 60'8 %, 67'2 % i 52'6 %).
- Els sectors 1, 5 i 8 es mantenen significativament a l'interval entre els 5 i els 10 anys de residència a Ciutat Meridiana (respectivament, 55'1 %, 44'8 % i 44'7 %).
- El sector 2 és el que dona l'índex relatiu més notable de població que porta un temps més curt de residència al polígon, és a dir, inferior als 5 anys (22'4 %).
- Finalment, diem que els sectors 1 i 2 són els qui tenen una majoria relativa de població superior a la mitja i que no excedeix els 10 anys de residència (respectivament, 71'2 % i 68'2 % per sobre del 55'2 % de tot el barri).

Cal dir, però, que en conjunt l'assentament més notable al barri s'hi ha fet, sobretot, des de fa ^{cinc} ~~set~~ anys i que s'observa una mobilitat força important durant els cinc darrers anys. Això sembla que podria ésser una explicació a la gran quantitat de pisos buits que hem trobat ja des ~~de~~ d'un bon començament i que ja ens feia pensar amb una extraordinària mobilitat de la gent. Tenint compte dels sectors estudiats, aquests pisos deshabitats es distribueixen de la manera següent:

sectors	pisos deshabitats	%	%/pisos sector
1	65	10'6	10'9
2	137	22'4	25'3
3	37	6'-	11'5
4	86	14'1	16'7
5	73	11'9	14'8
6	35	5'7	11'2
7	160	26'2	23'9
8	18	2'9	9'5
Total	611	100	16'5

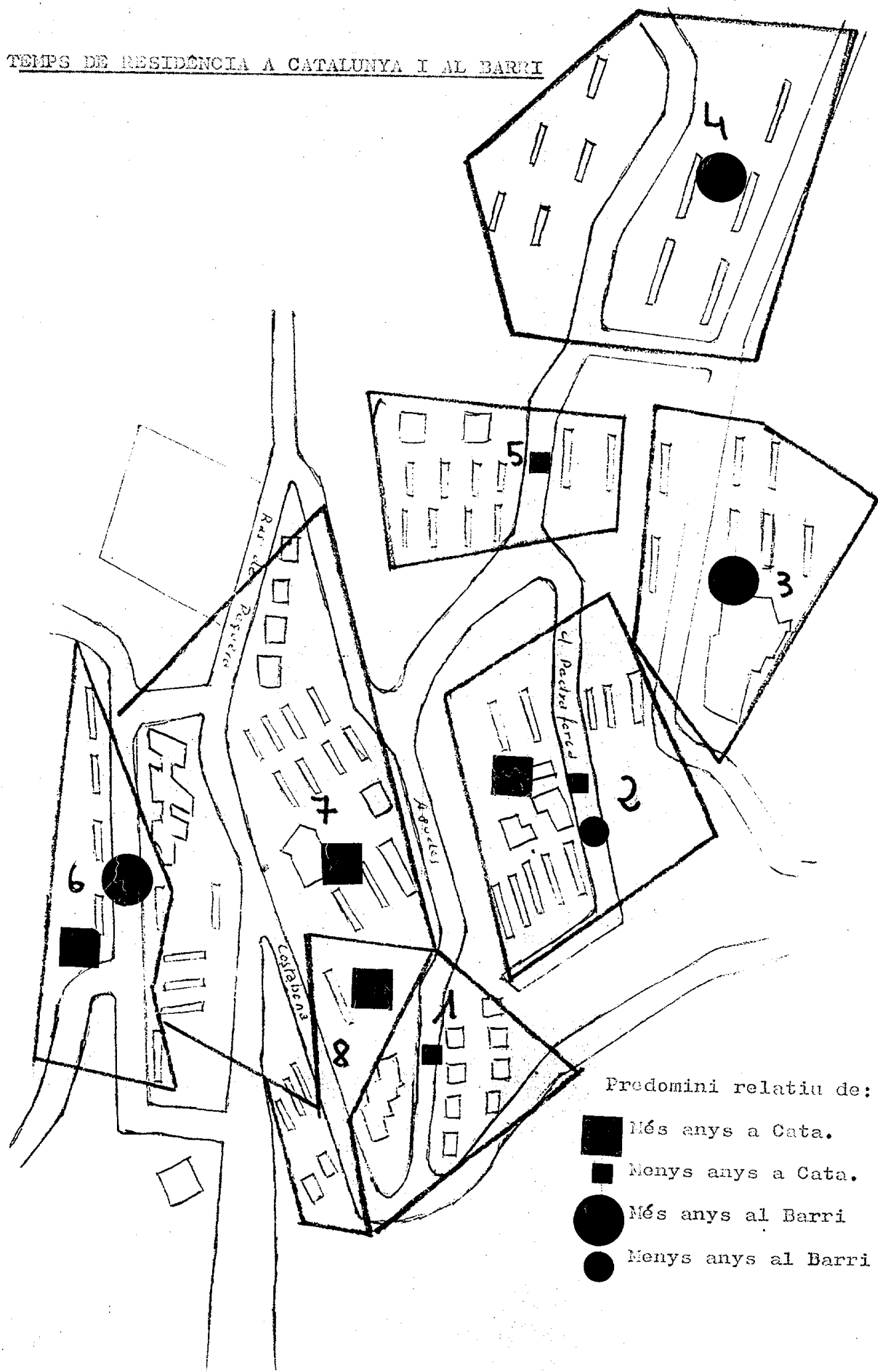
Malgrat que el sector 7 aplegui el 26'2 % de tots els pisos deshabitats, és precisament el sector 2 el que realment presenta més pisos sense habitar: una famosa quarta part. Amb tot, són ambdós sectors, el ^{segon} ~~primer~~ i el setè, que excedeixen àmpliament la respectable mitja de 16'5 % d'habitacles buit a Ciutat Meridiana.

9. D'on provenia immediatament la població de Ciutat Meridiana immediatament abans de l'assentament al barri?

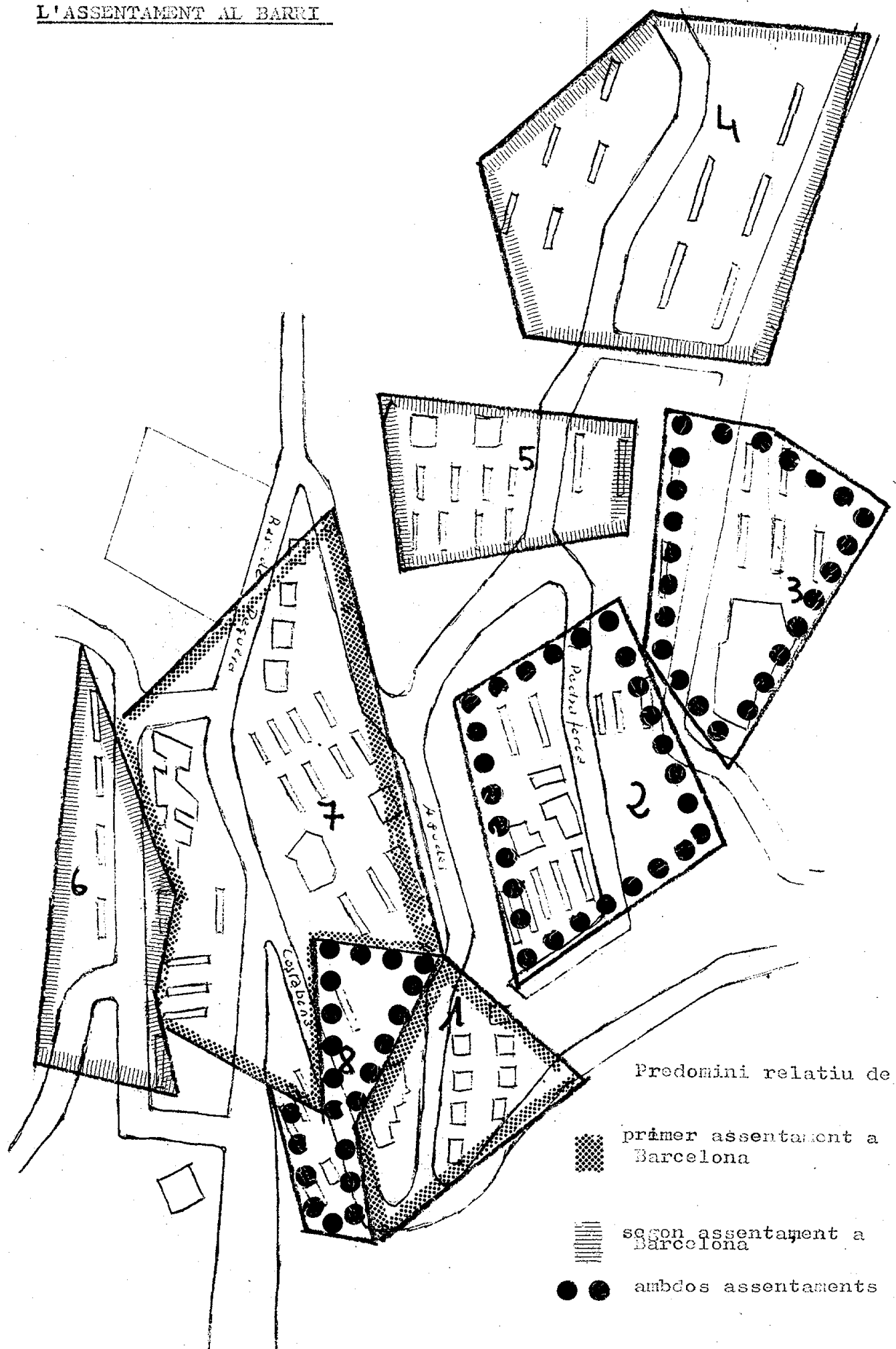
Aquesta distribució és extraordinàriament indicativa:

D'on provenien?
~~Extranjer~~

TEMPS DE RESIDÈNCIA A CATALUNYA I AL BARRI

L'ASSENTAMENT AL BARRI

D'on provenen?	1	2	3	4	5	6	7	8	CM
Extranger	2'1	4'5	0'4	0'2	3'2	3'2	4'6	5'7	2'9
Reste Espanya	23'4	9'9	20'5	15'5	19'3	16'3	12'7	25'2	17'5
Catalunya	13'8	20'3	17'2	25'7	16'1	12'3	13'1	12'5	16'5
Barcelona-ciutat:									
-barri degradat	16'8	18'4	12'2	13'5	21'1	12'9	15'2	20'4	16'4
-barri obrer	40'1	40'4	47'3	38'1	38'1	49'9	48'9	29'4	41'8
-barri mig	3'6	5'1	2'2	6'6	2'1	5'2	4'7	5'2	4'3
-barri alt	0'3	1'3	-	0'2	-	0'3	0'7	1'5	0'5
	100								

A nivell global, cal assenyalar algunes tases que ens confirmen certes afirmacions fetes precedentment; per exemple, cal fixar-se en aquest 17'5 % de la població habitant actualment Ciutat Meridiana el primer assentament de la qual ha estat fet directament al barri, i que provenien de la immigració vinguda de regions espanyoles. Si a aquesta dada hi afegim aquest 2'9 % que prové directament de l'extranger (i que la seva gran majoria no són pas estrangers), tenim que una quinta part àmplia ~~són~~ el que se'n diu pròpiament immigrants de fora de Catalunya el primer assentament dels quals a casa nostra ha estat precisament el polígon de Font Mugués.

Tenim encara un 63 % que havien fet ja un primer abordatge a la ciutat de Barcelona, dels quals una quarta part provenien de zones degradades de la ciutat (barraquisme, habitatges d'autoconstrucció...), un 6'8 % de barris residencials de classe mitja, menys d'un 1 % de barris residencials de zona alta i la resta (66'3 %) de barris habitats majoritàriament per classe ~~intermediana~~ obrera.

Els que provenen ~~d'ex~~ la resta de Catalunya (generalment i la seva gran majoria d'ajuntaments pròxims a l'àrea metropolitana de Barcelona o de la mateixa àrea metropolitana) representen menys d'una quinta part de la població global del barri (16'5 %).

Aquesta primera aproximació general ja ens ~~aprox~~ acostava i matisa extraordinàriament la naturalesa dels habitants del nostre barri.

Per sectors, hem de notar el següent:

- Els que provenen directament de l'extranger, es troben relativament als sectors 2, 7 i 8.
- Els que han vingut directament de la resta d'Espanya, s'accentuen significativament als sectors 1, 3 i 8.
- Els que provenen de la resta de Catalunya, estan relativament als sectors 2 i 4.
- Els que provenen de les parts més degradades de Barcelona, es troben relativament als sectors 5 i 8.
- I els que provenen dels àmbits residencials obrers es troben, sobretot, als sectors 3 i 6 i 7.

No veiem pas més diferències notables al respecte.

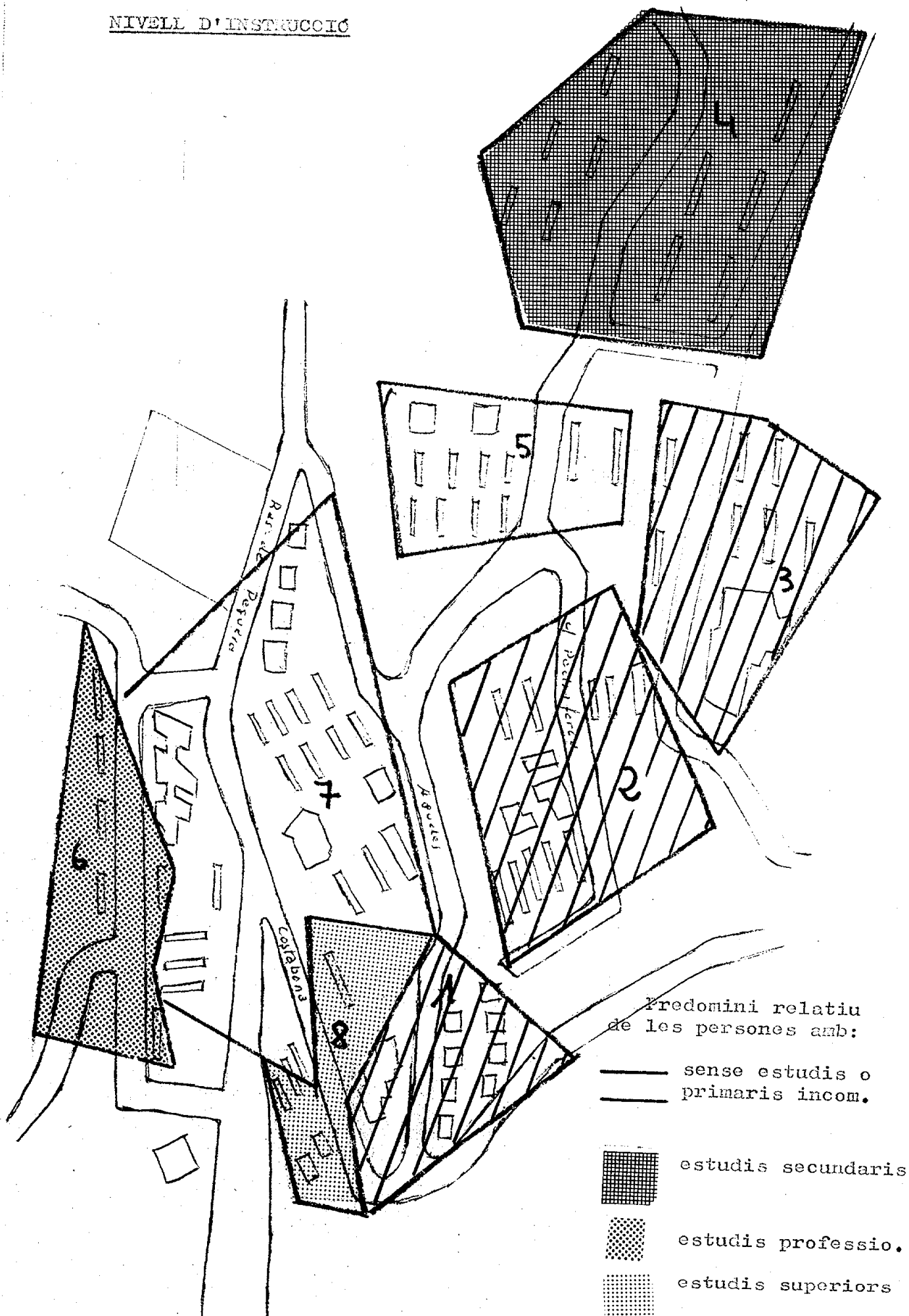
10. La població de Ciutat Meridiana, segons els nivells d'estudis assolits

La distribució d'aquesta variable és la següent:

Estudis realitzats	1	2	3	4	5	6	7	8	CM
Sense estudis	9'6	24'8	16'3	12'5	14'2	11'7	11'4	8'9	13'5
Primaris incomplets	38'6	24'3	23'9	24'4	31'9	27'9	30'4	29'8	29'8
Primaris	39'1	45'4	49'3	47'3	46'2	43'9	45'9	49'8	45'1
Estudis migs	7'9	4'2	6'1	9'4	3'7	7'7	5'9	3'9	6'3
Estudis profess.	4'1	1'1	3'2	5'6	3'9	7'8	5'6	5'4	4'5
Estudis superiors	0'8	0'3	1'1	0'6	-	1'1	0'6	2'2	0'7
	100								

Els nivells migs d'instrucció dels veïns del barri, sense arribar a les esfereïdors xifres de les grans bosses d'analfabetisme de Bar-

NIVELL D'INSTRUCCIÓ

celona en alguns dels seus barris i d'algunes promocions de l'àrea metropolitana de Barcelona, són extraordinàriament baixos. Per a veure-ho, només cal observar les comparacions següents:

	<u>Barcelona</u>	<u>Catalunya</u>	<u>Ciutat Meridiana</u>
Analfabets	7'4 %	7'2 %	13'5 %
Primaris incomplets	37'2	36'5	29'8
	44'6	43'7	43'3

Ciutat Meridiana dobla la dimensió relativa de l'analfabetisme de Barcelona i de Catalunya, encara que la dimensió global dels qui no tenen una instrucció mínima es mantingui aproximadament a la mateixa ~~dimensió~~ alçada.

Evidentment, aquesta distribució que es dispara pel que fa a l'analfabetisme en concret, crea una manca relativa de persones que han realitzat estudis més enllà dels primaris; i així tenim que són únicament l'11'5 % de tota la població els qui han accedit a estudis migs, professionals o superiors.

Si tenim compte dels diversos sectors del barri, s'observa fàcilment són els sectors 2 i 3 on l'analfabetisme ateny taxes més elevades (respectivament, 24'8 % i 16'3 %). Però si, a més de l'analfabetisme, tenim també compte dels qui no han acabat els seus estudis primaris, tenim tres sectors marcats particularment per la pobresa cultural: 1 (amb un 48'2 % de les dues primeres categories), 2 (amb un 49'1 %) i 5 (amb un 47'1 %).

Per altra banda, només hi ha ~~dos~~ sectors on s'hi observi una proporció relativa més elevada de persones que han ultrapassat els estudis primaris: són el 4 (amb un 15'6 % i on ja només els que tenen estudis migs, ells sols, ja són el 9'4 %) i el 6 (amb un 16'5 % i on els que han fet o estan fent estudis professionals són el 7'8 %).

Finalment, diem que cal assenyalar com a dada significativa aquest 2'2 % d'estudiants universitaris o de persones amb estudis superiors al sector 8.

11. L'estratificació professional a Ciutat Meridiana

1. La relació actius-inactius

Per sectors, aquesta distribució es presenta així:

	1	2	3	4	5	6	7	8	CM	Barna 1974
Actius	36'5	36'5	38'2	40'7	30'3	39'8	38'9	37'-	36'7	51'1
Inactius	63'4	63'5	62'2	55'3	69'6	60'2	61'1	63'-	63'2	48'9
	100									

D'entrada, cal notar que el nostre barri té uns índexs elevadíssims de població inactiva parlant en termes relatius. Ja vèiem en l'anàlisi de l'edat, que la piràmide a Ciutat Meridiana és extraordinàriament jove i que els índexs de densitat familiar són elevadíssims; tot ple-gat dóna una idea de que aquesta proporció relativa favorable a la població inactiva és deguda fonamentalment a la gran abundància de persones menors en edat escolar.

Aquesta tendència del Polígon de Font Magués s'accentua notablement al sector 5 (69'6 % de població inactiva) i es desdibuixa relativament als sectors 4 i 6 (~~xxxxxxx~~ respectivament, 55'3 % i 60'2 % de població inactiva).

Anem a veure ara la diversa composició d'aquesta població segons la seva activitat.

2. La població activa de Ciutat Meridiana

La distribució d'aquesta població activa, partint o tenint compte dels tipus d'activitat, és la següent:

Activitats	1	2	3	4	5	6	7	8	CM
Dirigent	0'2	-	-	-	-	0'7	-	0'5	0'1
Tècnic	2'5	1'1	3'1	1'8	0'6	2'4	2'9	4'6	2'2
Prof.llib.	-	1'3	1'2	0'7	0'4	0'7	1'3	2'1	0'8
Autònom	0'2	0'3	0'4	0'2	-	3'4	1'1	6'1	1'1
Venedor	3'3	0'8	2'1	1'8	0'4	6'1	2'3	9'1	3'6
Administr.	6'8	6'2	1'6	4'8	6'2	6'5	7'1	6'6	5'9
Obr.qualif.	57'4	49'1	64'2	51'1	48'8	45'7	44'5	33'1	50'1
O.no qual.	8'1	17'6	6'3	12'8	24'3	11'3	21'8	17'8	15'3
Parat	16'4	23'6	21'2	26'9	19'1	23'2	18'3	20'3	20'9
	100								

L'estructura d'activitats que podríem dir-ne més qualificades, és a dir, concretament les cinc primeres (Dirigent, tècnic, professió lliberal, autònom i venedor) tenen una importància relativa insignificant a Ciutat Meridiana; concretament, totalitzen només un 13'6 % de tota la població activa de Ciutat Meridiana.

Aquesta primera afirmació ja ens fa veure com el polígon de la Font Magués, pel que respecta a la seva població activa, és essencialment treballadors: la classe obrera, qualificada o no, ella sola és el 65'3 % de tota la població activa.

Cal dir així mateix que el nostre barri objecte d'aquesta petita recerca és un sector particularment perjudicat pels problemes de l'atur: nogensmenys que el 20'9 % de la seva població activa està parada. Cal dir que no ho hem calculat; però que la immensa majoria d'aquests parats són joves que es troben a l'interval entre els 16 i els 25 anys. No diem a nivell intuïtiu després d'haver fet el buidatge de tota la informació disponible; però no és pas una afirmació basada en una quantificació matemàtica.

Si tenim compte dels diversos sectors que desagreguen les diverses àrees residencials de Ciutat Meridiana, hem de notar les significacions següents:

- Pel que fa a les activitats més qualificades, és a dir, aquelles cinc primeres, Ciutat Meridiana fa despuntar només els sectors 1, 6 i 8. En tots tres, els venedors es diferencien de la mitja de tot el barri (3'6 %): respectivament, 8'3 %, 6'1 % i 9'1 %. Els sectors 6 i 8 encara, hi ha unes taxes relatives superiors d'administratius (respectivament, 3'4 % i 6'1 % per damunt de 1'1 % de tot Ciutat Meridiana. I el sector 8, encara, té una presència de tècnics que està lleugerament per damunt de la mitja (2'2 %); és a dir, un 4'6 %.
- On més presència de classe obrera hi ha és als sectors 3 i 5, respectivament 70'5 % i 73'1 %. Però mentre que al sector 3 la balança s'inclina cap a la qualificació, al 5 l'accent ve donat pels obrers no qualificats.
- Finalment, diem que l'atur, malgrat l'extraordinària gravetat que presenta a tot el barri, s'agreuja considerablement als sectors 4 i 2 (respectivament, 26'9 % i 23'6 %).

Diem, finalment i per a resumir, que la imatge de la població activa al polígon de la Font Magués és la d'un sector extraordinàriament treballador, perjudicat durament pel fet conjuntural de l'atur. Per a veure la importància relativa d'aquest atur al nostre barri, ens hem posat en relació amb la Conselleria de Treball de la Generalitat de Catalunya i ens han facilitat les dades següents:

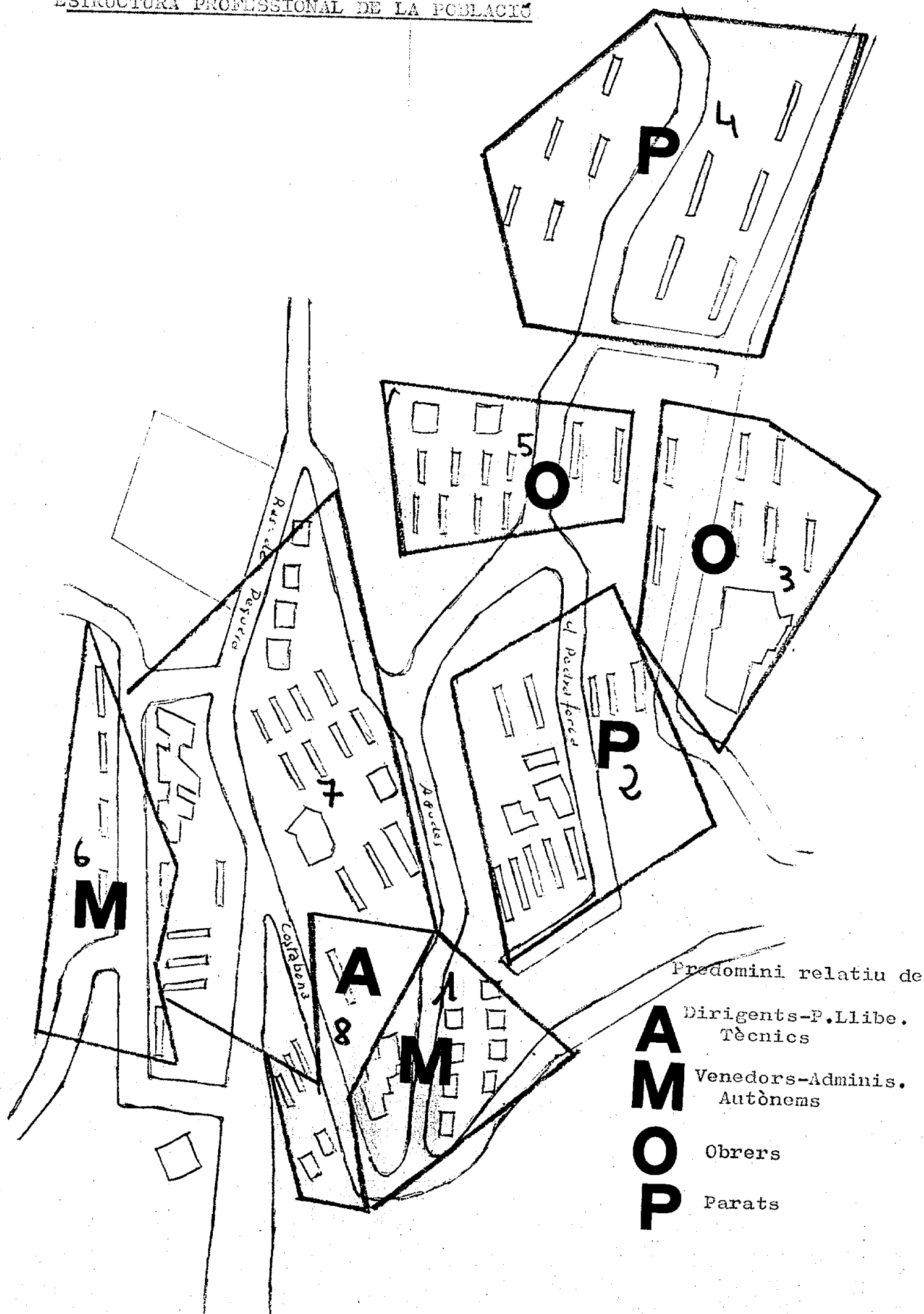
juny 1980, al Baix Llobregat l'atur era del 17'3 %

al Vallès Occidental, de 17'1 %

setembre 1980, a la província de Barcelona, 11'6 %.

Definitivament, estem en un context particularment perjudicat pel greu problema de l'atur.

ESTRUCTURA PROFESSIONAL DE LA POBLACIÓ

3. La població inactiva de Ciutat Meridiana

La distribució d'aquesta població, diferenciada per categories, és la següent:

CATEGORIES	1	2	3	4	5	6	7	8	CM
Mestressa de casa	32'7	36'-	33'7	36'8	29'6	36'3	40'4	37'6	35'-
Jubilat	5'9	3'9	5'5	6'2	3'4	6'1	7'3	6'6	5'4
Preescolar	23'4	19'8	17'2	13'-	8'5	13'5	8'9	12'5	14'6
EGB	33'5	33'8	32'8	34'-	54'8	32'7	35'-	36'4	38'1
BUP-COU	2'3	4'7	8'1	6'3	1'9	3'4	5'3	2'4	4'-
F. Professional	1'7	1'5	1'9	3'6	1'6	4'3	2'6	3'6	2'4
Est. Superiors	0'5	0'3	0'7	0'1	0'2	1'3	0'6	0'9	0'5
	100								

Lògicament, entre les classes passives, donat que, com ja vèiem, Ciutat Meridiana presenta una estructura demogràfica molt jove, en aquesta distribució present se'ns dispara la població estudiant en detriment dels jubilats. Aquestes diferències queden patents en el quadre comparatiu que segueix:

	Barcelona 1974	Ciutat Meridiana 1980
Mestresses de casa	34'1 %	35'- %
Jubilats	27'2	5'4
Menors i estudiants	38'7	59'6
	100	

Si tenim compte de les diferències sectorials, observem el següent:

- Les mestresses de casa i els jubilats només s'incrementen relativament al sector 7 (respectivament, 40'4 % i 7'3 %).
- La població que està en el preescolar es troba significativament als sectors 1 i 2 (respectivament, 23'4 % i 19'8 %).
- L'alumnat d'EGB presenta un índex molt diferenciat al sector 5 (54'8 %).
- On més estudis es fan més enllà de l'EGB és als sectors 3, 4 i 6 (respectivament, 10'7 %, 10 % i 9 %, per damunt del 6'9 % de tot el barri).

12. On es desplaça el veïnat per raó del treball o dels estudis?

La idea de que Ciutat Meridiana sigui efectivament un barri-dormitori és prou extesa per a pensar que, en definitiva, els veïns hi vagin únicament a descansar. La distribució que segueix, en certa manera, confirma aquesta intuïció popular. No hem pogut, per manca de temps, especificar si els desplaçaments els feien els estudiants o la població activa.

D'una manera extraordinàriament simple; però aproximativa i amb un corresponent risc d'error, per a fer veure com el nostre barri està molt afectat pel problema de l'activitat o l'estudi fora del mateix barri, hem intentat de comparar estimativament els índexs de desplaçament esperable amb els que es refereixen al desplaçament real. Heus aquí aquesta relació:

	Estimació	Elaboració efectiva
(1) Es desplacen	44'9 %	50'7 %
(2) No es desplacen	55'1	49'3

- Aquest índex és la suma de la població activa no aturada i de la població estudiant a BUP, COU, FP i Estudis Superiors.
- Es la suma dels parats i dels estudiants de preescolar i EGB.

La relació ens fa veure una mobilitat que excedeix de sis punts sobre les estimacions. Aquest càlcul és una simple aproximació, perquè la realitat efectivament no és pas així de simple. Hi ha molts

venedors al mateix barri, com també hi ha estudiants més enllà de l'EGB que realitzen els seus estudis a Ciutat Meridiana mateix.

Deixant-nos d'estimacions, aquesta mobilitat global del barri es presenta d'aquesta manera: (no tenim compte dels diversos sectors perquè les diferències no són pràcticament significatives).

On realitzen l'activitat o els estudis?	%
Al mateix barri	49'5
A la ciutat de Barcelona	40'8
A l'àrea metropolitana	
prop del barri	6'2
lluny del barri	2'5
Altres	1'2
	100

El polígon de Font Magués està pràcticament reduït a ésser un sector residencial obrer de la ciutat de Barcelona.

13. Els habitants de Ciutat Meridiana i la seva cobertura sanitària

La majoria dels veïns del barri estan coberts sanitàriament i és per això que les diferències per sectors no tenen tampoc aquí cap mena de significació. Neus aquí la distribució de referència:

Cobertura sanitària	%
No tenen cap mena de seguro	1'3
Disposen únicament del SOE	94'7
Estan acollits al seguro d'Atònoms	2'4
Tenen assegurances privades	1'6
	100

14. Els habitants de Ciutat Meridiana i la seva relació amb la llengua catalana

A un barri de característiques tan especialment diferenciades com és el polígon de Font Magués, era interessant veure el procés d'integració de la població immigrada a partir del coneixement o de la parla de la llengua catalana. Neus aquí la informació pertinent desagregada per sectors:

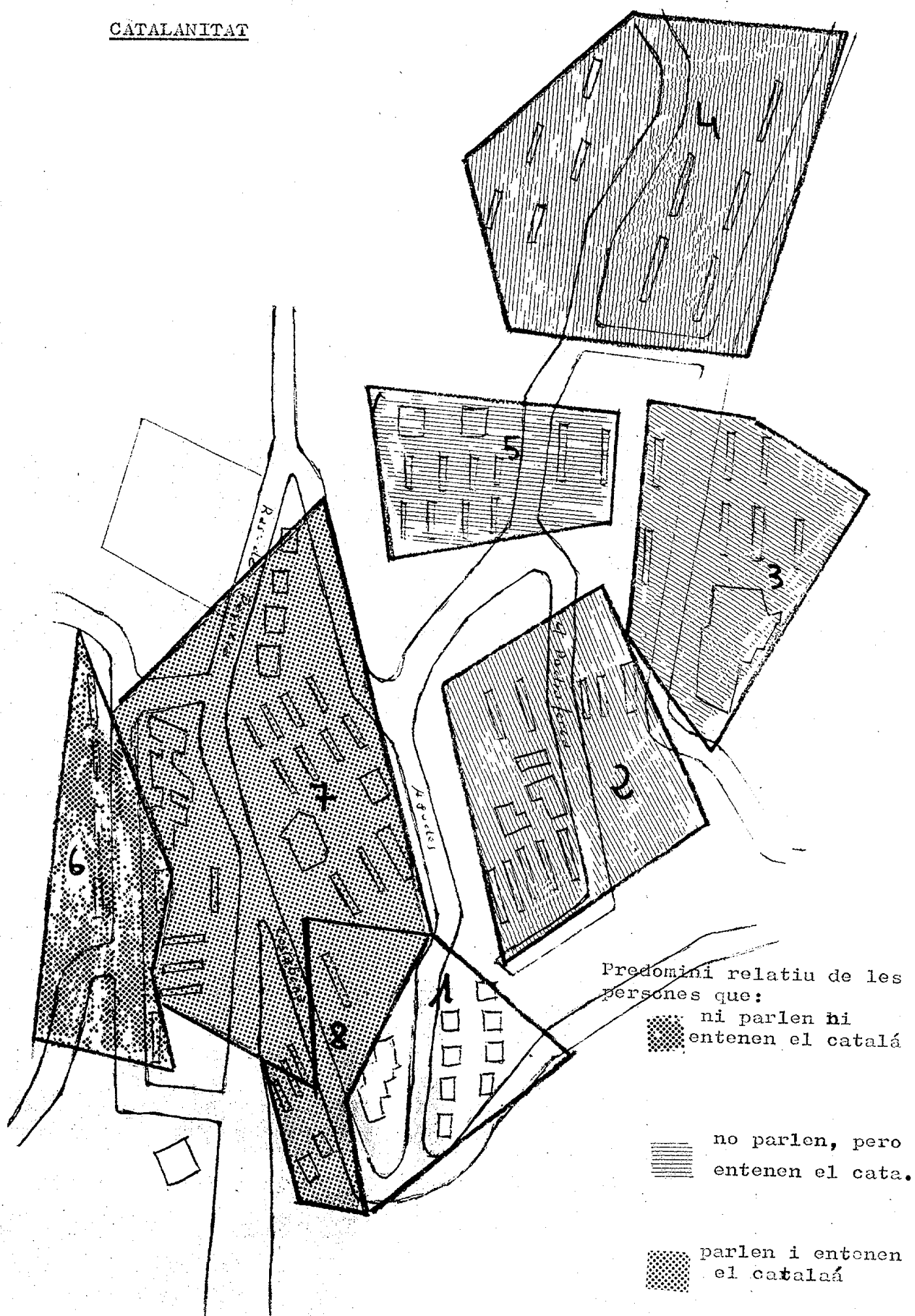
relació amb el català	1	2	3	4	5	6	7	8	CM
No entén-no parla	31'6	16'5	32'1	27'3	20'9	36'4	25'3	18'1	26'3
Entén-no parla	35'2	55'1	43'6	42'8	49'5	32'2	36'5	39'2	41'6
Entén i parla	33'2	28'4	24'3	29'8	29'6	31'4	38'2	42'6	32'1
	100								

La primera cosa que cal apuntar és que, havent-hi unes proporcions relativament importants de persones nascudes a Catalunya o a la mateixa Barcelona, són pocs els qui entenen i parlen el català; això vol dir, precisament, que el naixement dintre la nostra terra no pressuposa de cap manera una relació normalitzada amb la llengua catalana. Només cal contrastar el grup tercer (entén i parla el català) amb la proporció de persones nascudes aquí en cadascun dels sectors de referència:

sector 1	48'8	% nascuts a Catalunya
sector 2	50'-	
sector 3	49'2	
sector 4	48'7	
sector 5	48'3	
sector 6	46'4	
sector 7	53'-	
sector 8	50'5	
C. Meridiana	49'5	

Dit això, ens sembla que és important cridar l'atenció sobre aquesta àmplia quantia part (26'3 %) de població que ni entén ni parla el català. Ens trobem en un context socio-cultural molt poc integrat a

CATALANITAT

la nostra terra. Malgrat que la tasa dels qui entenen però no parlen el català, sigui la més nombrosa (41'6 %), val la pena d'insistir en que la majoria dels habitants de Ciutat Meridiana no parlen pas la llengua catalana (68' - %).

Si tenim compte dels diversos sectors del barri, cal dir que

- a. Els sectors 3, 2, 5 i 4 són els que menys parlen el català (respectivament, 75'7 %, 71'6 %, 70'4 % i 70'1 %).
- b. Els sectors més catalans són els 8 i 7 amb una relativa importància dels qui parlen efectivament el català (respectivament, 42'6 % i 38'2 %).

Es una característica més que es ve a afegir a les ja esmentades fins a aquests moments.

15. Definició de les característiques més significatives de cadascun dels sectors de Ciutat Meridiana. A manera de síntesi.

Volem fer una simple recopilació de l'allau d'informació aplegada fins ara per tal de deixar entreveure les definicions socio-demogràfiques més singulars de cadascun dels sectors del barri estudiats. Com tota simplificació, es tracta únicament d'una generalització aproximativa, sempre parlant en termes relatius per respecte a la globalitat de l'àrea estudiada.

i/ Sector 1

- predomini relatiu de les famílies de 4 membres.
- abundància d'infants en edats inferiors als 13 anys.
- amb una residència a Catalunya inferior als 20 anys.
- amb un temps de residència al barri oscil.lant entre els 5 i els 10 anys.
- amb un predomini relatiu de persones vingudes a Ciutat Meridiana i que provenien directament de la ~~immigració~~ resta d'Espanya.
- amb abundància relativa de persones que no han acabat els seus estudis primaris.
- amb uns índexs superiors de persones que es dediquen a la venda o que treballen de venedors.
- amb gran abundància de població preescolar.
- amb força persones que treballen al mateix barri (o estudien)
- amb un relatiu predomini del seguro d'autònoms.
- i amb un índex més elevat de persones que no entenen ni parlen el català.

ii/ Sector 2

- és el sector on hi ha més pisos desahitats.
- predomini relatiu de les famílies de 1, 2 o 5 membres.
- s'incrementen els oriunds d'Andalusia.
- pel que fa al temps de residència a Catalunya, es destaquen els que fa més de 40 anys i els que porten menys de 10 anys d'assentament a casa nostra.
- al barri l'assentament majoritari no sobrepassa pas els 10 anys.
- hi destaquen els que provenen directament de l'extranger i els que han realitzat ja un primer assentament a algun lloc de Catalunya.
- és el sector que dona un índex més elevat d'analfabets.
- i també és significatiu l'índex dels parats pel que fa a la població activa i dels infants a preescolar per part de la població no activa.
- hi despullen els que treballen o estudien al mateix barri i els que ho fan a un indret de l'àrea metropolitana que no és pròxim a Ciutat Meridiana (Baix Llobregat, per exemple).
- relativament, hi ha moltes persones que no tenen seguro.
- i, finalment, amb una important tasa de persones que no parlen el català.

iii/ Sector 3

- s'hi veu una abundància relativa de famílies de 3 i 4 membres.
- el grup d'edat prevalent és el de 14-16 anys.
- també s'incrementen relativament els oriunds d'Andalusia.
- i amb una immigració que porta un assentament a Catalunya entre els 20 i els 40 anys.
- i al barri fa més de 10 anys que hi són.
- aquesta immigració han vingut a Ciutat Meridiana provinent majoritàriament o de barris obrers de Barcelona o directament de la resta d'Espanya.
- aquesta població habitant el sector dóna uns índexs relativament elevats de persones que han realitzat estudis primaris o que són analfabets.
- pel que fa a la població activa, és el sector que hi ha més treballadors qualificats o no; i quant a la població inactiva, hi ha força persones que ~~han realitzat estudis secundaris~~ estan realitzant més enllà de l'EGB.
- hi ha moltes persones que treballen o estudien al mateix barri.
- i, finalment, tenen un relatiu relleu les persones que no parlen el català.

iv/ Sector 4

- és el sector on hi predominen les famílies més nombroses, és a dir, de 5 i 7 membres/família.
- hi ha molta joventut entre els 17 i els 25 anys.
- i amb una immigració relativa important de la regió de Llevant.
- predominant la immigració vinguda a Catalunya des de fa més de 20 anys.
- i amb un assentament al barri relativament important de més de 10 anys.
- l'assentament a Ciutat Meridiana s'ha fet sobretot amb persones que provenien de Catalunya o dels barris residencials de classe mitja de Barcelona.
- hi abunden els que han fet o estan fent estudis de BUP, COU o FP. De fet, entre els inactius, hi ha molts estudiants.
- amb una població activa superior a la mitja del barri, encara que és el sector de Ciutat Meridiana que té més parats.
- les activitats es realitzen, sobretot, a Barcelona.
- i, finalment, hi ha una important tasa de gent que no parla el català.

v/ Sector 5

- ~~-hi ha una població activa superior a la mitja del barri, encara que és el sector de Ciutat Meridiana que té més parats.~~
- hi ha una relativa abundància d'infants en edats inferiors als 13 anys.
- hi viuen molt extremerys i andalusos amb uns índexs més elevats que a tot el barri.
- es tracta d'una immigració que porta menys de 20 anys a Catalunya i, concretament, la població forània viu al barri sobretot des de fa més de 5 anys i menys de 10.
- la majoria dels habitants, quan van venir a Ciutat Meridiana, provenien de les zones més degradades de Barcelona.
- és el sector que hi ha més població inactiva de Ciutat Meridiana i, entre aquesta, destaca extraordinàriament els alumnes d'EGB.
- la població activa és, sobretot, obrera.
- finalment, hi ha un important índex de persones que no parlen el català.

vi/ Sector 6

- pel que fa a l'edat, la balança s'inclina ara majoritària-
ment per l'edat laboral, és a dir, l'interval entre els 17
i els 59 anys, per això també s'experimenta un índex més
elevat de població activa, concretada dintre les categories
d'autònoms i venedors.
- els nascuts a les Castelles i a l'Extranger adquireixen
aquí un cert relleu entre els immigrants.
- amb una residència a Catalunya predominant entre els 10 anys
i els 20 anys.
- però a Ciutat Meridiana fa més de 10 anys que hi resideixen.
- l'assentament a Ciutat Meridiana s'ha fet singularment amb
persones que provenien de barris obrers de Barcelona.
- és el sector on hi ha més persones que han fet o estan
fent estudis professionals. De fet, entre la població inac-
tiva, es confirma que també hi ha molts estudiants de les
rames professionals.
- les persones treballen majoritàriament en àrees pròximes al
barri.
- i, finalment, és el sector que té l'índex més elevat de
veïns que ni tan sols entenen el català.

vii/ Sector 7

- és el sector on hi predominen més les famílies de petita
dimensió, és a dir, persones soles o màxim dos membres.
- segurament que el fet es relaciona amb la dada de que és
el sector on relativament hi ha més persones d'edats supe-
riors als 65 anys.
- també és el sector on hi ha més oriunds de Barcelona-ciutat.
- la població vingué a Ciutat Meridiana procedent directament
de l'extranger o del barris residencials obrers de Barcelona.
- entre la població inactiva, el sector despunta relativament
en les mestresses de casa i en els jubilats.
- els habitants treballen o estudien majoritàriament en àrees
pròximes a Ciutat Meridiana o a Barcelona mateix.
- és l'únic sector que aplega un índex relatiu elevat de per-
sones cobertes en assegurances privades.
- finalment, és significatiu l'índex de persones que entenen
i parlen el català.

viii/ Sector 8

- hi predomina l'interval d'edat entre els 26 i els 59 anys.
- hi abundant relativament els nascuts a Catalunya, no pre-
cisament a Barcelona, i els nascuts a les Castelles.
- també els que fa més de 20 anys que viuen a Catalunya i els
que fa entre 5 i 10 anys que viuen a Ciutat Meridiana.
- els veïns, quan vingueren al barri, provenien significativa-
ment, de l'extranger, del reste d'Espanya o dels barris més
degradats de Barcelona.
- és el barri que dona uns índexs més elevats de persones que
han completat els seus estudis primaris i, també, els que
han fet estudis superiors.
- Venedors, autònoms i tècnics són les activitats que relati-
vament més es singularitzen al barri i les persones treba-
llen majoritàriament en àrees pròximes al barri.
- hi ha una abundància relativa de persones que no tenen seguro
o posseeixen el seguro d'autònoms.
- finalment, diem que és el sector del barri on més s'entén
i es parla en català.

Codificació cens Ciutat Meridiana

Columna 1 - Nombre sector

Col. 2 i 3 - Membres/família

Col. 4 - Edat

0-5	1
6-13	2
14-16	3
17-25	4
26-59	5
60-65	6
+ 65	7

Col. 5 - Sexe Home 1 Dona 2

Col. 6 - Estat civil S 1 C 2 V 3 D 4

Col. 7 - Naixement

Barcelona	1
Catalunya	2
Ast-PB-Na-Ar.	3
Galícia	4
Castelles	5
Extremadura	6
Andalusia	7
Murcia-Valè.	8
Extranger	9

Col. 8 - Temps residència Catalunya

+ 40	1
20-40	2
10-20	3
- 10	4

Col. 9 - Temps residència barri

10-15	1
5-10	2
-5 anys	3

Col. 10 - On vivien abans

Extranger	1
Reste Espanya	2
Catalunya	3
Barcelona	
degradat	4
res.obrer	5
res. mig	6
res. alt	7

Col. 11 - Estudis realitzats

Sense estudis	1
Prim.Incomplets	2
Primaris	3
Migs	4
Prof.	5
Univ.	6

Col. 12-13- Professió o estudis

Parat	1
Obr.n.qual	2
Obre. qual	3
Adminitr.	4
Venedor	5
Autònom	6
Tècnics	7
Dirigent	8
Prof.llib.	9
S.L.	10
Jubilat	11

Col. 14 - On hi va

Ciut.Mer.	1
Barna-ciu.	2
Area metr.	
pròxima	3
no pròxima	4
altres	5

Col. 15 - Seguros?

No	1
SOE	2
Autònom	3
Privades	4

Col. 16 - Entén?Parla?

No-NO	1
No-Sí	2
Sí-Sí	3

Preescolar	12
ECB	13
BUP-COU	14
F.P.	15
Est. Superior	16
Senyora neta	17

16. Perfil o imatge global de l'habitant del barri de Ciutat Meridiana. A manera de conclusió.

La lectura atenta del text que precedeix, ens acosta ja a una imatge global del barri que ha estat l'objecte del nostre estudi. El terme de tota recerca és sempre una inducció que ens permeti definir, en breus mots, l'essencial que configura el marc del que s'analitza.

Arribats a aquest punt, ens sembla que pàtint únicament del que ha estat dit fins ara dels habitants de Ciutat Meridiana, podem fer les generalitzacions següents:

- 1ª/ La densitat demogràfica de Ciutat Meridiana, essent més alta que la de Barcelona, no és pas exagerada. Heus aquí unes relacions comparades que ens demostren aquesta afirmació:

Ciutat Meridiana 1980	278 habitants/lla
Guinardó 1976	376
Districte V (El Raval) 1975	850
Collblanc-Torrassa 1974	745
S. Ildefons (Cornellà) 1975	1100
Barcelona 1976	180

- 2ª/ En canvi, es dona una forta densitat per vivenda, evidentment superior a la de Barcelona-ciutat.

- 3ª/ El balanç favorable als homes, ens fa veure una piràmide d'edats on les edats escolars o juvenils en general són significativament presents i això en detriment de la població anciana, que té una petita significació al barri.

- 4ª/ Per tant, pel que fa a l'estat civil, molts casats i solters per damunt d'altres situacions. Els casats, en principi, s'explica per l'abundància relativa de matrimonis joves (més tard, també direm recent vinguts) i els solters per l'abundància de població en edat escolar.

- 5ª/ La meitat del barri ha nascut fora de Catalunya i la quarta part de tot el barri són oriunds d'Andalusia. Si tenim compte que els fills de la immigració són nascuts ja a Catalunya, tenim una relació global de la immigració que supera extraordinàriament totes les previsions. Aquesta important immigració, en la seva pràctica meitat, ha vingut a casa nostra durant la dècada dels anys 60; però hom té la sensació que l'assentament a Ciutat Meridiana no s'ha pas fet una vegada per sempre, puix que hi ha una sisena part de la població que porta un assentament al barri inferior als cinc anys i es donen, a més, una gran quantitat de pisos buits, susceptibles d'una notable rotació de la població habitant el barri. És un lloc de primera residència pels nous vinguts a Barcelona? Ens queda aquest interrogant que caldria verificar per altres camins. ^{per a} ~~una quinta part~~ De fet, ~~xxxxxxx~~ dels habitants al barri, Ciutat Meridiana ha estat el seu primer assentament a Catalunya. Cal retenir curiosament aquesta dada. Podria ésser la confirmació del que ens plantejàvem en aquests moments.

- 6ª/ Ciutat Meridiana és una àrea de la Barcelona moderna on la pobresa cultural es deixa sentir amb una acuitat molt específica. Hi ha molts analfabets i relativament poques persones que hagin accedit a uns estudis més enllà dels nivells dels estudis primaris. És una dada més que ve a configurar una imatge dels veïns força deteriorada: concretament, és aquest un dels components que defineix el concepte de marginació.

- 7^a/Les classes passives, globalment, tenen un pes relatiu molt rellevant; la gran abundància de població escolar o, més exactament, de població jove, fa que la població inactiva sigui extraordinàriament superior al polígon de Font Magués que a la Ciutat de Barcelona. Per altra banda, pel que fa a les activitats, el nostre barri és essencialment treballador, amb un predomini relatiu notable de població obrera qualificada. Del fet d'aquesta constatació, s'observa consegüentment un més que notable índex d'atur, afectant primordialment les capes treballadores més joves. En conjunt, dóna la impressió d'una important reserva de classe treballadora de la que disposa la societat desenvolupada quan aquesta es faci necessària. Un fet conjuntural, sí; però que deu tenir unes conseqüències intolerables per la vida social i econòmica del barri.
- 8^a/Els veïns de Ciutat Meridiana, per a atènyer el seu treball sobretot, han de desplaçar-se en gran manera. El centre que opera una atracció notable és la ciutat de Barcelona i, en molt menys escala, l'àrea metropolitana; dóna la impressió d'un sector residencial obrer de la ciutat de Barcelona.
- 9^a/A una població immigrada i a uns nivells culturals i d'instrucció, es correspon una notable manca d'inserció a la comunitat autòctona; l'indicador més notable és el desconeixement de la parla de la llengua catalana que afecta a més de les dues terceres parts del barri. A més, cal dir que una àmplia quarta part dels veïns ni l'entenen el català.
- 10^a/Ens sembla que podem parlar d'un sector urbà de la ciutat de Barcelona amb força característiques marginals; no solament per la ubicació geogràfica i ecològica del barri, sinó per les mateixes característiques socio-demogràfiques esmentades. Per a dir-ho en breus paraules, aquest barri és una bona reserva de ~~xxxxxx~~ força de treball per a la societat avançada de Barcelona.

17. Els equipaments a Ciutat Meridiana

Aquest informe fou sol·licitat amb l'única finalitat de poder arribar a una valoració dels equipaments existents al barri, no pas únicament des del punt de vista quantitatiu sinó també qualitatiu. Caldrà així mateix posar la nostra fita en el futur per tal de poder arribar a unes alternatives plausibles i factibles.

Un desenvolupament normal de la vida col·lectiva fa necessària la disponibilitat d'uns equipaments adequats a la naturalesa i necessitats de la població a la que ha de servir. Independentment del dèficit d'unes lleis de serveis socials a casa nostra, la urgència d'atenció requerida per una població determinada està per damunt del que pugui contemplar una normativa legal hipotètica o en curs de fabricació o, inclús simplement, de la no existència d'uns paràmetres legals que serveixin de punt de referència.

Hi ha unes prioritats i unes necessitats d'equipaments que vénen determinades per la realitat socio-econòmico-demogràfica d'un col·lectiu humà determinat. En aquesta nostra aportació ens atindrem únicament a aquesta realitat objectiva, sense penetrar en el que podríem anomenar un estudi institucional de totes i cadascuna de les institucions existents.

Coneixem ja prou elements demogràfics de Ciutat Meridiana per a atrevir-nos a intentar aquesta aproximació a l'adequació o inadequació dels equipaments existents a la realitat de població estudiada.

Per a ésser plenament objectius en aquesta valoració global, no podem prescindir de cap manera del fet que Ciutat Meridiana, d'una relativa modernitat en la seva edificació, és el centre neuràlgic i de vida col·lectiva de dos barris molt més antics, Torre Baró i Vallbona, que han acabat essent, des d'aquest punt de vista, clients efectius del nostre barri almenys pel que respecta als equipaments. Quan parlem dels equipaments, no podem pas perdre de vista aquest conjunt, com tampoc les peculiaritats ecològiques i geogràfiques de tota aquesta zona.

Val la pena recordar que el projecte d'urbanització del Polígon de Font Magués, feia unes promeses que, de certes, oren veritablement engrescadors:

- equipaments religiosos (amb dues parròquies que veritablement sí que hi són)
- equipaments d'ensenyament (amb dues escoles d'EGB i una de preescolar que les necessitats reals s'han encarregat de forçar a una superació del projecte primigeni)
- equipaments culturals (amb una biblioteca i una sala d'exposicions; la Caixa d'Estalvis ha suplert la deficiència de la primera).
- equipaments assistencial (amb una residència pels avis que encara està pendent i dues guarderies infantils que efectivament hi són, però privades)
- equipament sanitari (amb una clínica quirúrgica i maternal i un dispensari per a petites intervencions i cures que encara no han estat fetes)
- equipament recreatiu i esportiu (amb un centre social, un centre cívic i quatre parcs infantils que no hi són; un teatre-cine que funcionava i s'ha vist obligat a tancar i, per tant, l'única entitat que funciona és una zona esportiva)

Aquestes promeses de la primera planificació, donaven la impressió d'anar a viure en una mena de paradís. La realitat és prou diferent i que passarem a analitzar tot seguit.

17.1 L'equipament sanitari

17.1.1 El mòdul

Es el nom que donen els veïns a un ambulatori urbà depenent de l'agència de Sant Andreu. El seu camp assistencial és tota la zona dels tres barris als quals hem fet referència (com veurem més avall, aquest conjunt totalitzava el padró del 1978, nogonymentys que 23.554 habitants).

Després de moltes pressions per part dels veïns, s'aconsegüí un petit millorament amb el trasllat a uns baixos més idonis, malgrat els greus problemes que presenta la deficient xarxa de clavagueres de tot el barri.

Els serveis assistencials atorgats pel "mòdul", són:

- Medicina General amb sis facultatius els matins (8-14 hores)
- Pediatría amb dos facultatius les tardes (15-17 hores)
- Practicants amb dos ATS les tardes (15'30-17'30 hores)
- Urgències amb un facultatiu (de 17 a les 8 del matí)
- Personal auxiliar amb cinc auxiliars de clínica
- Personal subaltern amb dos recepcionistes, dos celadors i una persona de netaja.

Les especialitats, les exploracions, etc. són serveis clínics que es fan al dispensari de Sant Andreu. Cal dir, per altra banda, que hi manca un pediatre, puix que l'estàndard establert per l'INP és que es proveeixi d'un pediatre per cada dos facultatius de medicina general; fa temps que dura aquesta situació i no es veuen massa perspectives de normalització: no hi ha professionals que vulguin ocupar la plaça per la gran quantitat de feina que comporta. La població infantil a la zona és molt nombrosa.

Un altre dèficit que s'apunta és l'horari limitat dels practicants; moltes vegades la manca d'un horari continu del practicante és una greu dificultat pel rigor que dificulta un tractament més o menys perllongat.

Pel que fa al funcionament d'aquest servei, en funció de l'estudi elaborat pels Assistents Socials de la zona l'any 1978 (1), es reprodueixen aquí les contradiccions típiques de tota l'assistència ambulatoria arreu: massxificació, automedicació, gestions administratives realitzades pels metges com baixes o volants d'especialiste...

La lluita del barri no ha pas estat al marge de les qüestions sanitàries de l'àrea: s'ha fet sentir la veu demanant més i millors serveis. I és que la conjunció dels dèficits danitaris qualitatis i quantitatis més la marginació objectiva de la zona, agreugen considerablement la situació.

17.1.2 Centre d'Higiene i Salut Mental

Una bona colla d'accions i contactes van cristal·litzar en la creació d'aquest centre que superava la visió exclussivista de que la medicina o l'assistència sanitària és només i únicament curativa; es volia incidir amb amb el Centre d'Higiene i Salut Mental en las perspectives preventivas i educativa de la població des del punt de vista sanitari.

Les necessitats del barri urgien la seva entrada en funcionament i, prescindint de tota institucionalització, es marcà de les característiques següents.

La ubicació fou, en certa manera, improvitzada en uns locals d'una escola nacional i aquesta interinitat és causa de ~~xx~~ que moltes coses no funcionin com es desitjaria i amb una pobresa de mitjans evident.

(1) Torre Baró y Ciudad Meridiana. Primera aproximación al estudio de la realidad social, Montserrat NEBOT i Maria CARRERA, Barcelona, juny, 1978.

L'equip que hi treballa es compon de psicòleg, psiquiatre i dues assistents socials.

Fonamentalment és l'Ajuntament de Barcelona qui ha patrocinat i patrocina la marxa i el manteniment d'aquest Centre; però els dos assistents socials corren a càrrec de Càritas Diocesana. En definitiva, el servei depèn de la municipalitat amb aquesta col·laboració concreta de Càritas.

La problemàtica de salut pública que planteja Ciutat Meridiana, està produint una saturació de feina molt per damunt de les capacitats reals del Centre i potser el problema fonamental rau en la manca d'uns locals adequats i propis; l'alcoholisme, les disminucions psíquiques, els retards escolars, la planificació familiar, l'educació sanitària... saturen a bastament els serveis acordats pel Centre. Si el pla d'urbanització de Font Magués, en compte de fer castells a l'aire, hagués pensat amb terrenys i locals per les necessitats sanitàries més urgents i realistes, es podria pensar amb un millor funcionament d'aquest servei.

El juny del 1977 la Corporació Metropolitana de Barcelona estimava com a indispensables uns estàndards teòrics de 0'21 m²/habitant per dispensari; aplicant-lo a Ciutat Meridiana, Vallbona i Torre Baró, es necessiten 4.946 m². No creiem pas que ni el "mòdul" del SOE i aquest centre junts arribin a aquests mínims; a més el Centre d'Higiene i Salut Mental està rellogat. Aquesta simple constatació ens orienta sobre el possible i greu dèficit existent.

17.2 L'equipament assistencial

Ens limitarem a dos camps assistencials ben concrets: les guarderies pels menors de tres anys i els jubilats i pensionistes pel que fa a la tercera edat. El camp de l'assistència és molt més ample; però ens sembla que prioritzem dues realitats molt urgents.

17.2.1 Les guarderies

Només són dues les guarderies que atenen les necessitats del barri i, evidentment, ens referim a les institucions que es troben dintre de l'àmbit territorial del barri. La rendibilitat social d'aquest equipament assistencial està sempre en funció de la població a la que ha de servir -i ja hem vist la transcendència relativa que té al nostre barri la població menor: són més de 800 els infants d'edats inferiors als tres anys- i de l'estatus socio-econòmic d'aquesta població -i ja hem vist que aquest barri és eminentment obrer.

Els estàndards proposats per la Corporació Metropolitana de Barcelona a aquest respecte, s'estima en un 40 % de cobertura de la població infantil en aquesta edat, de la qual 60 % hauria d'ésser sota la responsabilitat del sector públic. Segons això, caldria un equipament mínim de 320 places de les que 192 haurien d'ésser cobertes per l'Administració.

I quina és exactament la realitat? Les dues guarderies privades esmentades cobreixen 45 places, és a dir, el 6'9 % de tots els infants del barri d'aquesta edat. Curiosament, una d'aquestes guarderies, amb una capacitat de 25 places només en té 15 de cobertes (amb dues persones cuidadores) i s'explica precisament pel preu de la mensualitat que és no gens menys que de 5.000 ptes. Cal dir encara que el problema assistencial s'agreuja si considerem, com ens han fet saber informants totalment fiables, que aquestes institucions no accepten infants que no saben caminar; es tracta més de dos jardins d'infància que de veritables guarderies.

L'evidència d'aquests dèficits no varia pas massa a partir de l'existència de la "Guarderia de la Montaña" de l'Agrupació Cultural Torre Baró. Malgrat que pugui acollir alguns infants de Ciutat Meridiana, els dèficits són encara prou ostensibles.

17.2.1 Els ancians jubilats i pensionistes

Hi ha tres plaïtes baixes del carrer Pedraforca, al costat del Centre Parroquial, ^{on} s'hi troba el "Club de Jubilats i Pensionistes". Té 298 socis i fa activitats recreatives pels avis: festes, excursions... i la possibilitat d'una assistència diària als locals del club.

Es tot el que hi ha de cara a la tercera edat que, com havíem vist més amunt, no és pas una població relativament important; només és el 5'5 % de la població (per a Barcelona el 16 %). Malgrat tot, aquest índex vol dir en nombres absoluts 658 persones que excedeixen els 60 anys; és una realitat prou important per a tenir-la mínimament en compte.

A nivell de valoració global, en aquest aspecte, ens atrevim a fer les consideracions següents:

- a) La ubicació concreta d'aquest Club de Jubilats i Pensionistes no és pas un servei de tota l'àrea dels tres barris; les dificultats geogràfiques i viàries ens impossibiliten poder-ho dir.
- b) Cal tenir molt present les característiques peculiars de la població de referència a fi de saber si aquest equipament és el més adequat i si la missió que aconsegueix sintonitza amb les necessitats i problemes dels afectats.
- c) Creiem, ja d'entrada, que hi ha àmbits de la vida social dels avis que caldria veure si es fa necessari cobrir; ens referim, concretament, a les ajudes a domicili, residències de dia, serveis de geriatria, residències o hostatges per a persones soles, etc.

...

...

Dintre d'aquests aspectes assistencials, caldria encara fer referència als problemes de les minusvalies físiques i sensorials o psíquiques. El quadre és força desolador, puix que pràcticament no hi ha res, fora dels desnivells extraordinaris de la muntanya que dificulten extraordinàriament el desplaçament per a cert tipus de minusvalies físiques.

Malgrat tot, parlant precisament d'això, malgrat la seva pobra influència al barri (només 10 alumnes són de Ciutat Meridiana), al polígon de la Font Nagués, en la seva part alta, hi ha el Col·legi Nacional Sant Joan de la Creu que depèn del Ministeri d'Educació i que, efectivament, és un centre d'educació especial per a problemes de psicomotricitat, logopèdia o semblants.

Començà a funcionar el curs 1974-1975 i l'immoble no reuneix pas massa condicions perquè pateix del mateix problema que la generalitat del barri, és a dir, les humitats. Al principi, es pensà que seria una escola d'EGB; però posteriorment fou dedicat a l'educació especial.

En aquests moments, acull a 140-150 alumnes, distribuïts en 16 aules de 12 alumnes cadascuna, més quatre dedicades als serveis de biblioteca, psicomotricitat, logopèdia i audiovisuals. La plantilla és de 21 professionals dels que només 5 són catalans. Hi ha a més vuit empleats en feines subalternes. Quasi tots els alumnes es queden a dinar i es disposa d'una zona esportiva força adequada. La permanència dels mestres és força estable i s'arriba a treballar molt en equip a través d'unes reunions mensuals. El contacte amb els pares es realitza a través de tres assemblees anuals per grups i hi ha projectes d'activitats conjuntes entre l'Associació de Pares i el professorat.

Com dèiem suara, només hi ha 10 alumnes que siguin del mateix barri. Per a donar una idea de la realitat de la deficiència mental en aquesta zona, heus aquí unes dades que ens semblen il·lustratives:

Habitants de Ciutat Meridiana, Vallbona i Torre Baró	23.554
Deficients profunds, severs i migs (4 per mil)	94
Deficients lleugers (75 % de la població atesa)	376
Total possibles deficients estimats al barri	450

Normalment, les deteccions de la deficiència mental són fetes plenament a partir dels sis anys i cal considerar que fins els 16 anys no es dona una mortalitat massa regular. Segons això:

Habitants 6-16 anys del sector de referència	6.147
Deficients profunds, severs i migs (4 per mil)	24
Deficients lleugers (75 % de la població deficient)	96
Total possibles deficients entre 6 i 16 anys	120

Pensem que aquestes aproximacions a una realitat, feta en funció dels índexs estimatius de l'OMS, són prou reveladores per a estalviar-nos qualsevol comentari.

18. Equipaments culturals, cívics i esportius

18.1 Culturals

Hi ha dues realitzacions culturals, molt diverses l'una de l'altra, que val la pena de resenyar.

18.1.1 Biblioteca Popular Torre Baró

La Caixa d'Estavis de Barcelona, altrament coneguda com la del "Mont de Pietat" inaugurà el 1967 a un immoble de 81 m² de planta una biblioteca popular amb un fons inicial de 1.170 volums i 24 seients. Actualment, té un fons de més de 3.100 volums i una capacitat per a 37 persones assegudes.

El que, en principi, podria semblar una infraestructura estàtica, donades les característiques culturals del barri, en realitat té una dinàmica rellevant del fet que hi ha 2.080 socis (l'any 1979) i, de fet, té un moviment de socis que presenta un balanç extraordinàriament favorable a les altes (en un 97'5 %).

Hi ha sala de lectura per a adults i juvenils que s'ubica a la planta baixa de l'immoble. Posseeix un catàleg general d'autors i col·leccions, catàleg alfabètic de matèries, sistemàtic decimal pels adults i sistemàtic decimal pels juvenils.

Evidentment, la dependència econòmica i jurídica és total de la Caixa d'Estalvis esmentada.

18.1.2 Escola d'adults

Sense cap connexió amb les entitats del barri i utilitzant els locals de l'escola Ferrer i Guardia, l'any 1978-1979 s'inicià l'Escola d'Adults, depenent del Ministeri d'Educació.

Pel que fa a l'alfabetització es compta amb dos mestres que, integrats a la Coordinadora d'Escoles d'Adults, basen la seva metodologia en el mètode Freire i fan els cursos de Graduat Escolar fonamentant-se amb temes globalitzats. Disposa, a més, de dos professors de català.

Les activitats de l'escola són ^{varia}~~molt diverses~~ i, inclús, els divendres de 20 a 22 hores fan activitats culturals molt diverses com, per exemple, cursos de macramé, de ceràmica, de dibuix, d'història de la música.

Els aprenentatges fonamentals que s'imparteixen són els següents:

- els dilluns i els dijous de 17'30 a 22, lliçons de català amb una matrícula de 10 alumnes.
- els dilluns de 19'30 a 22, classes per a postgraduats: 13 alumnes
- diari de 17'30 a 19, un grup d'alfabetització amb una matrícula de 4 persones.

- diari de 19 a 22, classes per a graduats amb una matrícula de 38 alumnes.
- diari de 17'30 a 19'30 i de 20 a 22, lliçons per a neoelectors, és a dir, per a obtenir un certificat de pregraduat amb una matrícula de 18 persones.

En total, doncs, són 83 les persones que, per una cosa o altra freqüenten l'escola; això sense tenir compte dels qui acudeixen a les activitats dels divendres al vespre.

18.2 Cívics

Quatre són les iniciatives més o menys institucionalitzades que aglutinen els aspectes cívics i socials del barri. El tret comú d'aquestes associacions és que totes elles són completament voluntàries.

18.2.1 L'Associació de Veïns Ciutat Meridiana

Incidint fonamentalment en activitats culturals i socials i amb un poder de convocatòria relatiu segons els temes cohesionants de cada moment, l'Associació de Veïns és una entitat plenament arrelada al barri caracteritzada per la presència de persones treballadores. Ocasionalment, ha editat butlletins i es manté únicament amb les quotes dels socis.

La Junta és elegida en Assemblea de socis que, en aquests moments no es pot fer una valoració del seu nombre perquè s'està en període de reestructuració, puix que fins fa poc s'estava integrat a l'Associació de Veïns de Nou Barris; d'ara endavant es va camí de constituir la Federació de Nou Barris.

Les perspectives de treball són moltes i variades: els problemes de l'ensenyament, l'estudi del barri, la festa major, etc.

18.2.2 Grup d'Esplai Ciutat Meridiana

Vinculat a la Vocalia de Joves de l'A.V. de Ciutat Meridiana, aquest grup d'esplai pretén omplonar educativament el lleure dels menors: activitats manuals, excursions... Es va fundar el primer de maig de l'any 1980 i s'ubica al mateix local que l'Associació de Veïns que no és altre que un pis mostra de la promoció del polígon de Font Magués, distribuït en espais reservats per a cadascuna de les seccions que integren l'entitat.

Només mou un petit col·lectiu de 20 menors, fills tots ells de treballadors i, malgrat tot, hi ha projectes de treball que són força ambiciosos pels pocs mitjans de que es disposa: cicle de cinema infantil, festes infantils, etc.

18.2.3 Centre de Joves Ciutat Meridiana

Localitzat encara en una de les habitacions del pis esmentat, aquest Centre pretén ésser independent. El formen una vintena de socis que volen treballar per la problemàtica juvenil del barri; pràcticament, tots ells són treballadors.

18.2.4 Associació de Dones de Ciutat Meridiana

Amb una cotització simbòlica de 15 pessetes, aquesta Associació té com a finalitats realitzar activitats socials i recreatives lligades a la vida familiar i professional de la dona. Aplega un conjunt de 85 sòcies, totes elles treballadores i mestresses de casa i les seves realitzacions concretes es centren en xerrades d'orientació sobre la marginació de la dona, l'educació dels fills...

18.3 Esportives o recreatives

Dues entitats aglutinen aquesta mena d'activitats.

18.3.1 Club Petanca Ciutat Meridiana

Depenent de la Federació Catalana de Bolos i amb un equip que participa a la tercera divisió de la Lliga Catalana, els 32 socis d'ambdós sexes i tots ells treballadors del Club Petanca Ciutat Meridiana s'acullen amb un petit local de deu metres quadrats i disposen de vuit pistes de pentanca de 13x3 metres.

Fou fundat l'any 1973 i és una entitat veritablement popular del barri i, per tant, estructurada democràticament. Potser l'inconvenient més greu que tenen en aquests moments és la impossibilitat econòmica d'il·luminar les pistes per a poder fer els seus entrenaments les tardes.

18.3.2 Club Deportivo Meridiana. Torre Baró

Depenent de la Federació Catalana de Futbol, heus aquí l'única entitat coneguda al barri que practica aquest esport a més del "balonmano". Hi ha aproximadament uns 400 socis fixes i solen assistir als encontres esportius unes dues centes persones (aquests paguen 100 pessetes que, amb les quotes dels socis, és tot el sosteniment econòmic de l'entitat).

Aquest Club té un ressó verdaderament popular i interessa, també, a la classe treballadora. Es per això que les perspectives de l'entitat, que ja porta deu anys d'existència, són força rellevants: es pretén amb pliar el nombre dels equips i fer més activitats. De fet, aquesta zona esportiva disposa d'una infraestructura força important: piscina, camp de futbol i poliesportiu per a jugar al handball i al basquetball.

18.4 Els estàndards mínims dels equipaments culturals, cívic-socials, esportius i recreatius

Fins ara, hem fet una petita relació descriptiva del que són cadascuna d'aquestes entitats del barri. No volem pas fer cap mena de valoració, puix que la realitat és aquí de manera ben diàfana i clara.

Ens proposem ara elaborar els estàndards de la Corporació Metropolitana de Barcelona, per a poder estimar, encara que només sigui aproximativament, les dimensions de cadascun dels equipaments des d'un pla només i exclusivament teòric o ideal.

<u>Equipaments</u>	<u>Estàndards</u>	<u>Valoració a Ciutat Meridiana</u>	<u>Realitat actual</u>
Culturals			
(biblioteques)	Sostre/habitant: 0'06	1413 m ²	Caixa: 81 m ²
	Llibres/biblioteca: 15.000		3.100
	Gestió pública: 100 %		Caixa
Culturals (altres)	-----	-----	-----
	M ² / resident: 0'30	7.066 m ²	E.N. Ferrer i
	Gestió pública: 70 %		Guàrdia
	Tamany: 1.500 m ²		
Cívic-Socials	Solar/hab: 0'10	2.355 m ²	Pis mostra
	Gestió pública: 60 %		
Esportius	Superfícies: 2 m ² /habitant		
	Gestió pública: 60 %	43.708 m ²	Poliesportiu
Recreatiu	Superfícies: 0'07 m ² /hab.		
	Gestió pública: 30 %	1.648 m ²	312 m ²

19. Equipaments d'ensenyament

Podríem dir que quasi la preocupació fonamental de qualsevol barri és la total escolarització dels nois i noies en període d'edat escolar i el nostre barri no ha pas estat al marge d'aquestes preocupacions; ha estat molt important la lluita del que ha representat la tendència voluntarista per a una escola al servei del poble.

La nostra anàlisi no es voldria limitar pas únicament als aspectes quantitius, sinó també la senyalització d'alguns trets qualitius més reveladors que afecten directament l'ensenyament.

La localització dels diversos centres escolars l'hem grafiat al plano de la fulla següent.

19.1 L'ensenyament preescolar

Heus aquí la relació global d'aquestes institucions agrupades segons la seva dependència:

<u>Dependència</u>	<u>Alumnes</u>	<u>Aules</u>	<u>Nestres</u>
Escola privada	315	8	8
Escola estatal	298	9	9
	613	17	17

La població entre 4 i 5 anys, segons la informació demogràfica precedent, oscil·la entorn de les 600 persones i, per tant, es pot dir que l'escolarització en aquest grup d'edat és total; és a dir, no hi ha pas un dèficit quantitius ostensible.

Per altra banda, els estàndards d'escolarització al nivell de preescolar es situen a 30 alumnes/aula i per professor; i tenim que aquest índex es situa a Ciutat Meridiana a 36 alumnes/aula. Hi ha, doncs, un evident dèficit funcional que requerriria, almenys, 3 aules més de parvulari al barri. Tot plegat ens fa sospitar que hi deu haver aules de parvulari que sobrepassen els 40 alumnes, puix que l'índex de 36 és un promig.

Diem, també, que al nostre barri es reproduceix el model generalitzable de que l'ensenyament preescolar es troba majoritàriament en mans de la iniciativa privada; no es tracta pas d'un ensenyament legalment obligatori. Malgrat que a Ciutat Meridiana el 49 % d'aquest ensenyament sigui cobert per l'escola estatal, pensem que l'estàndard mínim requerit o exigit de l'escola pública, en funció de la Corporació Metropolitana, cal que arribi al 60 %; és una altra mena de dèficit que cal notar.

19.2 L'ensenyament Genaral Bàsic

Hi ha 2.368 persones a Ciutat Meridiana que es troben a l'interval entre els 6 i els 13 anys.

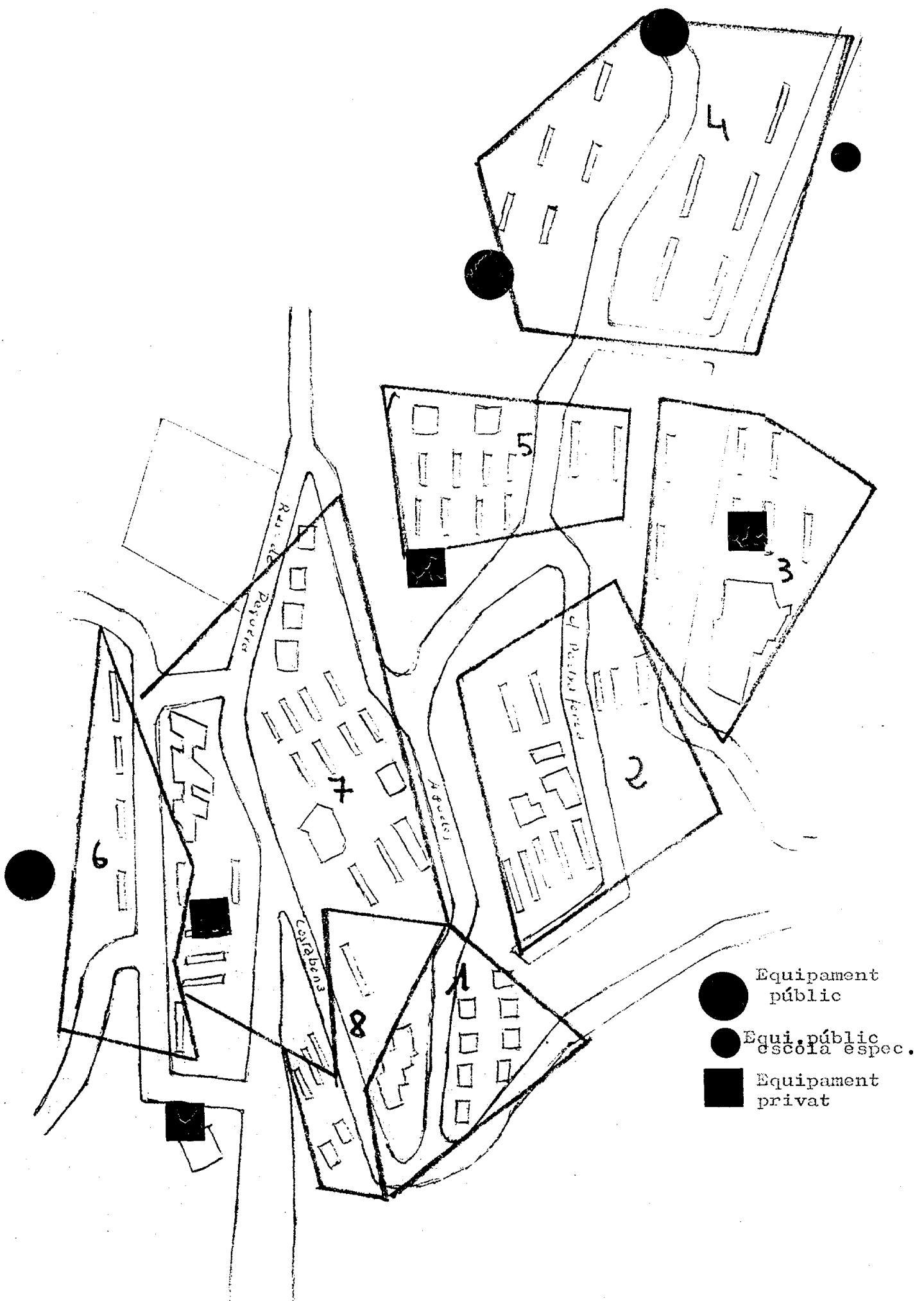
Heus aquí la distribució de la realitat institucional, segons la dependència dels centres:

<u>Dependència</u>	<u>Alumnes</u>	<u>Aules</u>	<u>Nestres</u>
Escola privada	846	21	24
Escola estatal	1.686	50	55
	2.532	71	79

La relació d'alumnes en edat escolar i de persones efectivament escolaritzades, ens dona un superàvit de 164 places que, segons els nostres informants, poden ésser d'altres barris o de famílies que havent canviat de barri continuen enviant els seus fills a l'escola. No podem pas parlar d'un dèficit físic real.

Malgrat això, la Corporació Metropolitana ens diu que el 80 % d'aquest ensenyament hauria d'anar a càrrec de la gestió pública i nosaltres observem que només el 66'6 % de l'alumnat va a l'escola estatal. Pensem que és una mena de dèficit que no cal oblidar.

UBICACIÓ DELS EQUIPAMENTS D'ENSENYAMENT

19.2.3 Treball d'equip dels mestres

Si en els aspectes qualitatius dels que hem parlat el balanç global és favorable a l'escola privada, en quant al treball d'equip dels mestres sembla que es manifesta un cert equilibri i potser inclús amb una inclinació favorable a l'escola ~~privada~~ estatal donada la poca estabilitat dels mestres de la privada.

Es generalitzada la reunió quinzenal dels mestres per a revisar, valorar, descobrir noves orientacions pedagògiques i fer un seguiment conjunt dels alumnes... S'alternen les reunions globals del claustre amb les de nivell: aquest aspecte és comú a ambdós tipus d'escola.

Els constacte amb els pares segueixen un mateix model a totes les escoles: contactes individuals del mestre amb els pares sempre que es demani o es cregui convenient; els contactes col·lectius tenen lloç uns tres cops a l'any.

19.2.4 Aules de recuperació

Són pràcticament inexistents; cal exceptuar l'escola nacional Ferrer i Guàrdia que disposa d'una aula especial amb 17 alumnes i no creiem que sigui una aula de recuperació.

Malgrat tot, hi ha una escola estatal que té en projecte una aula de recuperació amb monitors adequats i una altra escola estatal que estava disposada a que funcionessin dues aules de recuperació; però encara espera que li enviïn els mestres.

La nostra experiència en investigacions semblants, ens fa pensar en que els problemes d'inadaptació escolar en un sector com el de Ciutat Meridiana no són pas pocs. Disposem d'una aproximació feta l'any 1978 i que provenen de dues escoles estatals i dues privades que donen aquests resultats:

Alumnes inadaptats o amb problemes de retràs escolar

	<u>Primera etapa</u>	<u>Segona etapa</u>
Privada	53	64
Pública	133	77
	186	141

En principi, podríem fer esment també de l'escola nacional Sant Joan de la Creu de la que ja hem fet referència; però, com dèiem, només acull a 10 alumnes del barri i, per tant, la seva incidència és mínima.

19.2.5 Associacions de Pares

Totes les escoles en tenen i sembla que amb molts socis, malgrat que no estiguem en mesura de saber si són veritables membres actius. Val a dir que la majoria d'aquestes associacions ja tenen més de tres anys d'existència.

Les seves activitats van encaminades, sobretot, al camp extra-escolar i inclús tenen alguna revisteta o full informatiu. Els contactes entre els pares es realitzen per medi de les assemblees amb una periodicitat trimestral; les juntes, però, ho fan quinzenalment.

Només hi ha una escola estatal que fa constar que aquesta associació no porta cap mena d'activitat.

19.3 El BUP i la FP

Ens és forçós referir-nos a l'àrea integrada pels tres barris. Hi ha, en aquests moments, 1.337 persones entre 14 i 16 anys en tota aquesta àrea, dels que el 55 %, és a dir, 741 es troben ja a Ciutat Meridiana.

Els quipaments existents són:

- Institut Vallbona, que és provisional perquè s'està construint el nou edifici, s'hi ensenyen els tres cursos de BUP, té 198 alumnes i amb una plantilla de 15 professors.

-Centre de Formació Professional, que és un centre privat, on s'imparteixen les especialitats administratiu i electrònica en primer i segon grau i amb una total aproximat de 160 alumnes, 80 en cadascuna d'aquestes dues especialitats.

Són, doncs, 358 alumnes d'aquestes edats escolaritzats, que són el 26'8 % de tota la població entre 14-16 anys.

Els estàndards de la Corporació Metropolitana ens diuen el següent:

- Escolarització de la població entre 14-16 anys: 80 %; per a la nostra àrea serien 1.069 nois i noies entre el BUP i la FP.
- A BUP hi correspondria el 70 % d'aquesta població, és a dir, 748 places
- A FP hi correspondria el 30 %, és a dir, 320 places.

Aquests estàndards els donem només i únicament de manera indicativa; com un punt de referència que ajudi a trobar unes alternatives vàlides al greu dèficit que sens dubte existeix.

20. Ciutat Meridiana és un barri aglutinador de Torre Baró i Vallbona?

No es tracta pas d'establir una jerarquització, sinó d'una coherència urbana. La veritat és que cadascun d'aquests tres barris té la seva personalitat específica pròpia i intransferible; no parlem de competència, sinó en termes d'objectivitat.

En tota relació urbana, es tracti del nivell de la ciutat com es contempli des d'una perspectiva d'unitats urbanes de vida col·lectiva, sempre podem referir-nos a un centre i a una perifèria.

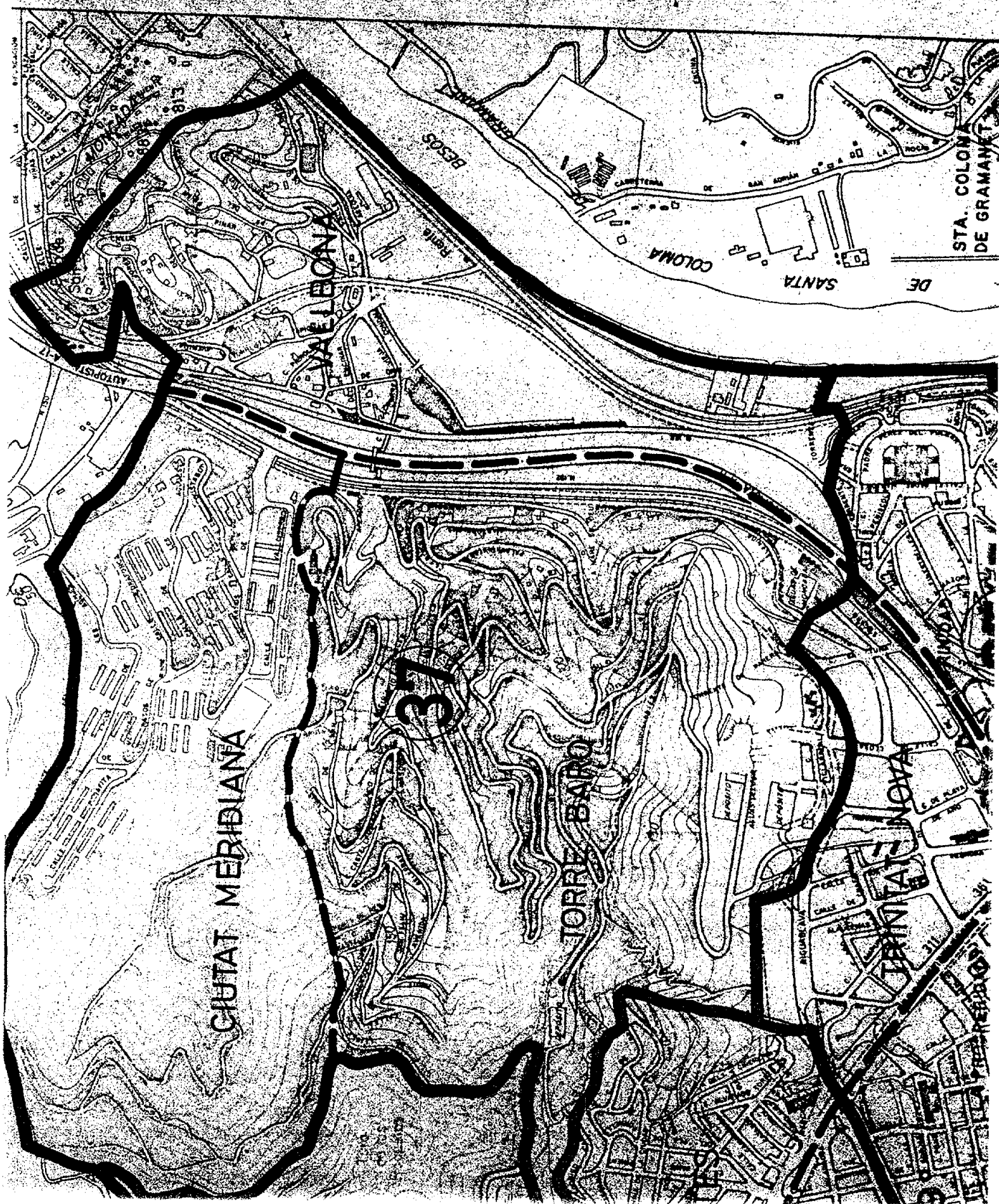
Pel tema que ens ocupa és evident que es tracte d'una àrea urbana integrada per tres sectors diferenciats; però, amb tots els inconvenients que es vulgui, formen una unitat. El gràfic de la plana següent ens ajuda a entendre-ho.

La nostra afirmació la fonamentem en el següent:

- i. Aquests tres barris formen realment el "cul de sac" de la ciutat en la seva part nord. La petita vall que es troba entre el Turó de la Trinitat i el Turó de Montcada marca efectivament el lloc de la seva ubicació.
- ii. Malgrat que aquesta àrea estigui atravesada pels grans vials de les autopistes i carreteres, aquestes constitueixen l'única via d'accés als mateixos i el mitjà d'intercomunicació. L'accés peatonal ve condicionat per un petit túnel d'unes característiques poc agradables; la perspectiva de l'urbanisme, durant llargs anys, ha estat de donar prioritat al vehicle rodat per sobre de les persones.
- iii. La comunicació per transport públic amb l'exterior ve condicionat per l'estructura a la que acabem de fer referència: tres línies d'autobusos dels que un d'ells arriba a Vallbona i, també, l'abaixador de la RENFE anomenat Torre Baró.

Segurament que hi ha altres indicadors de vida col·lectiva que farien entendre més i millor les característiques comunes d'aquesta zona; però pensem que no cal estendre innecessàriament les proves.

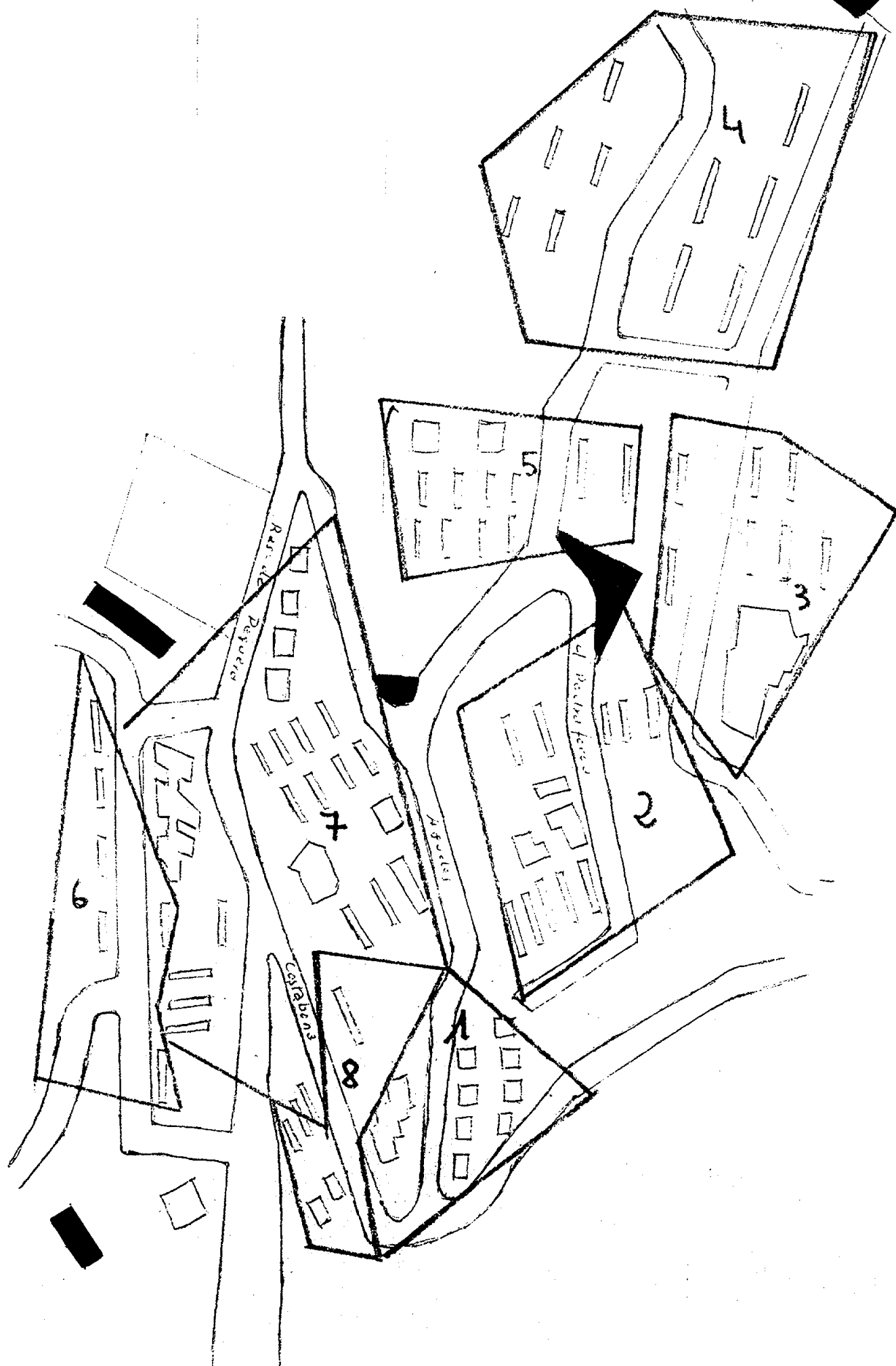
El que ens cal veure és per què Ciutat Meridiana és el nucli aglutinador, el centre d'aquesta àrea o zona. Aquest punt ens sembla veritablement important, sobretot quan parlem dels equipaments; efectivament, a l'hora que parlem dels equipaments, cal planificar i la funcionalitat de cadascun dels equipaments no es pot pas valorar amb el mateix patró. Aquesta funcionalitat ens obliga a pensar en la seva racionalitat: embalum de població per a garantir la rendabilitat del seu servei, lloc idoni en la seva ubicació, necessitats més urgents de la zona... Es a partir d'aquests pressupostos que s'incideix directament en la possible centralitat de Ciutat Meridiana. Hi ha

21. Estructura física del barri; localització dels equipaments; disponibilitat de sòl.

La geografia física del barri pot dificultar qualsevol esforç de planificació feta únicament i exclusivament darrere una taula. El barri de Ciutat Meridiana o urbanització de Font Magués està emplaçat en un terreny molt accidentat amb uns pendents que oscil·len del 30 al 50 %; això ja és una dificultat per a qualsevol mena de desplaçament interior i per un normalitzat contacte amb els veïns. Els vials interiors pel trànsit rodat zigzaguegen el barri salvant els forts desnivells des de peu de carretera fins als darrers blocs; el que podríem dir-ne carrers que comuniquen d'un vial a l'altre i que donen accés directe als blocs, mantenen pendents d'un 12 %. Es amb aquestes característiques bàsiques que cal afrontar els plans del

POSSIBILITATS REALS D'ESPAYS DISPONIBLES

facilitades.

Aquesta constatació geogràfica ajuda a entendre la sèria dificultat que comporta trobar un terreny, un espai amb un mínim de condicions d'accés per a la majoria de la població, amb possibilitats legals i tècniques d'edificació i apte per equipament comunitari uni o ~~plurifamiliar~~ plurivalent. Per altra banda, l'anàlisi demogràfica ens evidenciava l'urgent necessitat d'uns equipaments útils i aptes per a la promoció humana i social de tot el barri. Com sortir, doncs, de la contradicció evident entre necessitats i dificultat?

Malgrat que el terreny lliure de muntanya té unes dimensions considerables, no podem pas caure en la fal·làcia de que sigui fàcil trobar uns espais lliures per equipaments; no s'ha pas de perdre de vista que les urbanitzacions esgoten fins el màxim les possibilitats edificables d'una zona: és precisament amb l'especulació del sòl que es fan les màximes rendabilitats profitoses. Per altra banda, també, cal reconèixer que si el terreny no fos escàs, no hi haurien tantes tensions per a la possessió d'un pam de terreny.

La conseqüència lògica de tot això, és que davant l'escassetat de terrenys, per una part i davant el dèficit d'equipaments i serveis, per l'altra; cal vetllar per a donar prioritat als equipaments públics per damunt dels privats i establir una jerarquia de necessitats més urgents a la població de referència.

En el gràfic de la plana següent s'intenta senyalitzar els indrets que, segons els nostres informants, hi ha encara espais lliures.

CONCLUSIONS

D'una manera parcial, al final de cadascun dels capítols, hem anat remarcant els trets més significatius i rellevants que es desprenen de la nostra anàlisi. Caldria ara senyalar senzillament alguns punts que ens semblen determinants a l'hora de possibles alternatives o realitzacions futures; puix que cal suposar que aquestes alternatives han de respondre a unes necessitats presents i ésser uns instruments vàlids per a millorar la qualitat de vida dels habitants, anant cada vegada més cap a uns nivells de vida plenament humans.

1. Cal tenir molt en compte quines característiques demogràfiques i socials tenen els qui viuen en aquesta zona de Ciutat Meridiana, Torre Baró i Vallbona: edat, origen, nivell cultural, qualificació professional...
2. També, cal considerar com viuen els veïns d'aquests barris; no solament les situacions actual d'atur amb la corresponent merma del seu poder adquisitiu, sinó també les situacions de vivenda, urbanisme, infraestructures, comunicació, accessibilitat urbanística, qüestions sanitàries, etc.
3. Els problemes d'integració a la societat i el país on s'han assentat; quina és la manera de no fer d'aquesta zona un "ghetto".
4. Cal saber encara de quins mitjans disposa la població per a la promoció col·lectiva, de qui són, qui els gestiona i quina incidència tenen.
5. Tenint compte l'anterior, cal trobar un ordre objectiu de prioritats que respongui a les necessitats reals i crear els instruments vàlids per a la promoció de la comunitat.

Membres família	Sexe H/D	Estat civil	Natural de (província)	Any d'arribada a Catalunya	Anterior lloc de residència	Estudis	Professió o Escola	Localitat (tre./est.)	Cobertura sanitària	Català parla entèn
1.										
2.										
3.										
4.										
5.										
6.										
7.										
8.										
9.										
10.										
11.										
12.										
13.										

OBSERVACIONS
.....